

naša luč

1992
december
10

hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

Župančič, Duma

v savinjsko in dravsko dolino

Danes nameravam v Gornjo Savinjsko in v Dravsko dolino. Mimo Kamnika in Mekinje me pot pelje navzgor ob Kamniški Bistrici do prečne doline reke Drete. Prispem v **Gornji grad** — nekdanjo rezidenco ljubljanskih škofov. Veličastna baročna cerkev daje s svojimi žlahtnimi oblikami mogočen vtis. Žal si dragocenih Kremser-Schmidtovih slik v njej ne morem ogledati, ker je župnik trenutno v Sveti deželi, tisti, ki ima sedaj ključ od cerkvenih vrat, je pa tudi zdoma.

Iz doline Drete v vzporedno dolino Savinje ni daleč. Po tej se cesta vijuga skozi **Ljubno**, letovišče sredi ene naših najslikovitějšíh pokrajin in nekdanjo izhodiščno postajo splavarjev na Savinji. Dolina se vedno bolj zožuje. Kjer se malo razširi, stoji vas **Luče**: gruča hiš je stisnjena v klanec. Pot teče dalje mimo od dežja izprane skalne konice **Igle** in presihajočega studenca

Logarska dolina

v betonskem bazenčku. Skozi **Solčavo**, gorsko vas v ozki debri s cerkvijo na terasi, ki z gotskimi oblikami, šilastim zvonikom in okoljem spominja na cerkev Heiligenblut pod Grossglocknerjem, se zvižuga do konca, v slovito **Logarsko dolino**. Ta velja za našo najlepšo gorsko dolino: dno je ravno, široko in zeleno, pobočja so strma in skalnata, nad koncem pa se dviga veličastna vrsta Grintavcev. Kar ne morem se prepričati — najbrž zaradi pustega vremena — o lepoti te doline. Vsekakor bo treba priti sem kdaj v lepem vremenu.

Vrnem se do Ljubnega, potem pa nadaljujem v Mozirje, a se prej ustavim še v **Nazarju**. Nanj me veže spomin iz otroških let, ko sem tu dva tedna taboril. Povzpnem se na hrib k dvostolpni cerkvi. Ta je čista in urejena — znamenje, da zanjo skrbijo redovnice. Razgled s hriba je enkraten.

Mozirje je trško naselje v kotlinici. Sprehodim se po glavni cesti. Ob njej stojijo čedne nadstropne hiše. Opazim, da so tukajšnji krščanski demokrati zelo aktivni, saj se na vsak korak srečujem z njihovimi lepaki, s katerih dobrohotno gleda Peterle.

Kmalu po Mozirju se poslovim od Savinje in zapeljem v dolino Pake, v Šaleško dolino. V **Šoštanju** se hladilna stolpa termoelektrarne mogočno dvigata iznad streh. Tu je bil rojen Kajuh, pesnik revolucije, ki pa Balantiču, pesniku iz protirevolucije, ne sega niti do kolen. Med ljudmi se je včasih šušljalo, da so Kajuha pospravili partijci sami.

Brž sem v **Velenju**, najmlajšem in naj sodobnejšem slovenskem

mestu z modernimi stolpnicami in parki. Prejšnji režim je pač hotel mesto narediti za svojega paradnega konja, zato mu je dodal tudi diktatorjevo ime.

Ob Paki teče cesta navzgor v Mislinjsko dolino. V kotlini med Uršljo goro in Pohorjem leži središče doline **Slovenj Gradec**. Mesto je nadvse prijetno: zgrajeno je izredno živahno. Čutiti je utrip razgibanega kulturnega življenja: povsod vabijo lepaki na razstave, v muzeje, na koncerte in h gledališkimi predstavam.

Ob Mislinji se peljem proti severu do **Dravograda**. Kraj je neobičajno pust, bodisi zaradi starega dela ob dolgem trgu vrh klanca, bodisi zaradi cerkve s čokatim zvonikom, predvsem pa najbrž zaradi svoje lege na terasi nad Dravo.

In sedaj v dolino Drave, zajedeno med Kobansko in Pohorje. Najprej je to tesna deber, pri Muti in Radljah se nekoliko razširi, zatem se pa spet zoži. Po bregovih se širijo obsežni gozdovi. Ob Dravi stoji vrsta hidroelektrarn. Cesta se skupaj z Dravo vijuga med strmimi bregovi.

Pripeljem se v Maribor in se vrnem v Ljubljano.

— — —

S tem končujem opise svojih poti po Sloveniji. Z njimi sem hotel povedati predvsem to, da je Slovenija čudovita.

Seveda slovenske kraje še obiskujem in občudujem. A o tem bom vsaj za kakšen čas prenehal pisati, saj je vsaka muzika le nakaj časa lepa.

Pa še nekaj je. Končujem 26. leto urejevanja NAŠE LUČI; tudi večino snovi zanjo moram zbrati sam. To pa postaja počasi prenaporno.

B. R.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Stara bohinska kuhinja
(foto Mirko Kambič)

črta pod 1992

Leto, ki se izteka, je bilo za nas zgodovinsko, saj je letos Slovenija postala članica Organizacije združenih narodov — vstopila je kot enakopravna država v veliko mednarodno družino. S tem so se uresničile naše tisočletne sanje.

Vendar si ob tem ne gre zatiskati oči pred notranjim dogajanjem v Sloveniji, ki ni ravno rožnato: na področjih demokratizacije, socialnega stanja in gospodarstva je čutiti močno vrenje, ki se usmerja sicer pravilno, ki mu pa istočasno pokladajo vsa mogoča polena.

Pred kratkim smo lahko brali tole oceno o današnjem dogajanju v slovenskem prostoru: „Mnogi iz bivših vodilnih struktur, razni novi sopotniki, brezobzirni mladi podjetniki, podkupljivi in lažnivi časnikarji ustvarjajo prave mafijske mreže in se brezobzirno bojujejo za oblast, saj je to edina vrednota, ki jo priznavajo in jih zanima.“ (Janez Pogačnik, Slovenec, Ljubljana, 19. sept. 92.)

Dejstvo je, da se Slovenija med vsemi bivšimi komunističnimi državami izmotava iz partijskih kalupov najbrž najkasneje in najpočasneje. Kako je sicer mogoče razumeti,

— da se medvojni revolucionarji še vedno ne le mirno sprehajajo po Sloveniji, marveč da za svoja „herojstva“ prejemajo celo visoke pokojnine,

— da je bivši predsednik CK KPS najbolj priljubljen slovenski politik,

— da so rdeči direktorji ohranili direktorske stolčke,

— da je naša diplomacija preprežena s starimi ideološkimi kadri,

— da mediji še vedno perejo možgane občanov z bivšim enoumjem,

— da so naše šole še vedno laicistične?

— itd.

Samo ugotavljanje težav razmer ne zboljša. Treba je vplivati na razvoj celotnega ozračja in življenja. To bo mogoče storiti v začetku decembra na volitvah. Sicer bo tudi po njih ostalo v vseh oblastnih plasteh še vedno na kupe partijskih dedičev, a čas vendarle, počasi in gotovo, dela za demokracijo.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austrija

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 170 šil.
Anglija 11 fun.
Belgija 635 fran.

Francija 106 fran.
Italija 24.000 lir
Nizozemska .. 35 gld.
Nemčija 30 mark
Švica 27 franc.
Švedska 115 kron
Avstralija ... 26 dol.
Kanada 23 dol.
ZDA 20 dol.
Slovenija 800 tol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) štev. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

božič je treba doživeti

Spet so pred nami božični prazniki. Otroci jih težko pričakujejo, saj zanje pomenijo počitnice, prosti čas, pa še malo veselja.

Sam ugotavljam, da praznike vsako leto težje sprejemam. Počasi razumem svojega pokojnega kolega, ki mi je nekoč pred božičnimi prazniki rekel: „Veš, prav nič se jih ne veselimo.“ Debelo sem ga pogledal, ker nisem mogel verjeti, da misli resno.

Pa mi je ponovil: „Mislim čisto resno. Veš, same skrbi so, za notranjo pravico pa ni časa, tako da bo šel božič mimo mene, ne da bi se me notranje količkaj dotaknil.“

Danes tega kolega boljše razumem. Res so skrbi in priprave na praznik, a meni te gotovo ne delajo sivih las. V mojem primeru je nekaj drugega. Če se spomnim lanske polnočnice, mi je skoraj žal, da polnočnica sploh bo.

Včasih so prepovedovali zvonjenje in nadzorovali, kdo prihaja k polnočnici. Tega sedaj ni več. Tudi jaz bi se moral veseliti, da lahko vsakdo brez skrbi pride.

A prav tu je „trn satanov“, ki se pojavlja ob teh lepih praznikih. Zvonovi, ki tako prijazno kličejo, ne privabijo samo vernih ljudi, ampak zadnje čase tudi vedno več „nadebudnih“ najstnikov. Ti nimajo do praznika nobenega odnosa, razen da jim je polnočnica postala priložnost za razgrajanje in metanje petard. Zvonovi vabijo k miru in veselju, privabijo pa te nepridiprave. Ti najbrž mislijo, da imajo v tej noči čarovnice svoj ples,

ki ga morajo oni popestriti s temi modernimi rekviziti.

Čudno. Vsak dan je slišati stokanje, da ni denarja, za petarde ga je pa dovolj. Obenem moram reči, da se tej mladini nič ne čudim, če to počenja: lani se je peljal neki dobri očka „samo“ 150 kilometrov daleč, čez mejo, da je nadebudnemu sinu pri-skrbel petarde. Le zakaj naj bi jih potem sinko ne metal pod noge prestrašenim ženicam in med polnočnico užival, kako „fajn“ pokajo.

Že sedaj me srbijo roke, da bi šel, če bo med polnočnico spet kakšen hrušč, iz cerkve in bi hrup še malo povečal s krepko zausnico, ki bi odmevala tja do novega leta. Dobro, da ne smem med mašo od oltarja, saj bi bil moj izhod za fantine vse prej kot prijeten.

Vidite, takšne so župnikove moderne skrbi pred polnočnico. Namesto da bi se v miru pripravljaj in zbral, mislim na ta nočni „koncert“. Sicer so čisto blizu cerkve varuhi reda, a kaj ko nič ne morejo, saj ni tožnika. Čudno je le, da so včasih ob vsakem božiču ugotovili, da z zvonjenjem motimo speče neverne občane, to pokanje sedaj je pa, kot se zdi, prijetna uspavanka . . .

Pa ne bi rad ostal samo pri teh tožbah. Bilo bi narobe, ko bi nam spomin na hrušč petard in strah pred njim polnočnico pokvarila. Rešitev tudi ni v zausnicah, čeprav so te lahko uspešna šola. Rešitev je predvsem v tem, da skušamo mladim ljudem odkriti skrivnost božiča.

To pa ni samo naloga duhovnika, ampak tudi dolžnost družin. Namesto da se pelje oče v sosednjo državo po petarde, naj ostane doma in skuša najprej sebi odgovoriti, zakaj sploh hoče praznovati božič. Mogoče se bo dokopal do pravega odgovora, da je namreč božič zgodovinski spomin na prihod božjega Sina med ljudi in da je on prišel za to, da bi nam dal Boga, ne pa za to, da bi mi metali petarde.

Teško je v naših ljudeh odpreti to poglavje, saj je v njih vse preveč smisla samo za zunanje praznovanje božiča. Tako radi pozabljamo, da bo božič res božič le, če se ob njem srečamo z Bogom.

Adventne nedelje nas vabijo, da bi se pripravili na to srečanje. Prižigati sveče na adventnem vencu pomeni širiti svetlobo, ki je podoba božje ljubezni. V teh štirih tednih bi se morali uglasiti na božič. Štirje tedni, štiri priložnosti, da po družinah nekaj izboljšamo.

● PRVI TEDEN skušajmo za spremembo najti pet minut časa za skupno molitev. Že slišim ugovor, da to ni mogoče. A je mogoče, samo malo dobre volje in iznajdljivosti je treba. Brez takšne priprave si ni mogoče misliti, da bomo božič res doživeli. O Mariji je v svetem pismu zapisano, da je angelove besede ohranila v svojem srcu. Premišljevala jih je. Poglabila se je v božje sporočilo. Kasneje je z Elizabeto hvalila Boga in se pripravljala na Jezusovo rojstvo. Mi bi pa radi božič doživeli brez priprave. To je nemogoče. Pogovor z Bogom, molitev, je prva stopnja za doživetje božiča kot dneva, ko je prišel Bog med nas in so se nam odprla vrata k njemu.

● DRUGI TEDEN naj bi imela naša priprava na božič obliko medsebojnega pogovora. Kaj pomenita naši družini advent in božič? Zakaj praznujemo? Ne bi smelo iti samo za lep domač praznik, v kar bi ga radi spremenili tisti, ki ne verujejo. Za nas, kristjane, je praznovanje božiča versko dejanje. Kako težko se doma pogovarjamo o tem! O lepem in gredem vremenu beseda še steče, verski pogovori pa brž obtičijo, če do njih sploh pride. Da bi posredovali v družinskem pogovoru otrokom vero, v tem smo skoraj še neboljglenčki. Dokaz za to so naši prvošolci, od katerih skoraj nobeden več ne zna očenaša. Najdimo v teh dolgih večerih nekaj časa za pogovor o prihajajočem Gospodu.

● TRETJI TEDEN lahko posvetimo medsebojnim odnosom. Poiščimo namesto osornih besed besede spoštovanja. Skušajmo razumeti, da vsakdo stvari drugače vidi, drugače čuti in drugače dojema. Vsi potrebujemo veliko mero potrpežljivosti za sprejemanje drugačnosti drugih in njihove pravice, da so takšni. Kako nas lahko advent združuje v lepem!

● ČETRTI TEDEN posvetimo jaslicam. Naredimo jih čimbolj žive, doživete. Naredimo jih skupno, ne le eden. Družina smo, skupnost, v katero nas združuje Bog, zato ne

smemo pustiti, da bi bilo delanje jaslic samo stvar očeta ali matere ali zagnanega otroka. Vsa družina pričakuje božič, vsi skupaj zgradimo jaslice, to tako prisrčno podobo prihoda Boga med nas.

Če bodo naše družine preživele advent na ta način, bodo nesrečne petarde odpadle same od sebe. Prevzel nas bo božji mir, ki nam ga bodo pomagale ustvarjati tudi naše čudovite božične pesmi.

Zapomnimo si: doživetja božiča ni brez priprave.

Naj v teh lepih dneh zadoni slava Bogu na višavah, vaše duše pa napolni božji mir!

vaš don Kamilo

Časnikar je vprašal osemdesetletnico, kako to, da je tako lepo ohranjena.

„Imam očarljivo hčerko: vsako najmanjšo željo mi prebere iz oči. Po službi je vedno pri meni, soboto in nedeljo preživiva skupaj, svoj dopust prebije z mano tam, kjer jaz hočem.“

„Tako je torej,“ je pomislil časnikar, „če imajo matere hčere.“

Potem je šel k hčerki: „Čestitam vam, da tako lepo skrbite za svojo mater.“

„Vi si sploh ne znate predstavljati,“ je odgovorila, „kaj pomeni biti vsak večer, vsak konec tedna in vsak dopust s staro damo, ki ti vzame vsako minuto prostega časa. Če izrazim kakšno svojo najmanjšo željo, ona takoj zbolí.“

„Tako je torej,“ je pomislil časnikar, „če imajo hčere matere.“

Kogledamo nepomočnega in prezeblega otročička v jasliah na slami in se obenem zavedamo, da je to sam božji Sin, nas prevzame groza in obenem dvom: Ali je to res? Ali je to sploh možno? Možno na vsak način je, saj Bog tolikokrat preseneča in na tako neverjetne načine. Ali pa je to res?

verujem v tri osebe v Bogu

Kristjani, prav tako kot Judje in mohamedanci, verujemo v enega Boga. Edini smo si, da Bog živi. Kristjani pa se razlikujemo od Judov in mohamedancev v tem, da verujemo, da so v Bogu tri osebe. Verujemo pa to zato, ker nam je povedal Jezus, božji Sin, ena od treh božjih oseb. Tega niso izmudrovali ljudje.

Za mnoge kristjane je ta resnica jalo: z njo nimajo kaj početi, v njej ne vidijo prave povezave s svojim vsakdanom.

Vera v sveto Trojico je tesno povezana z vero v Kristusa: le kdor priznava

Jezus Kristus — božji sin

njega, je zmožen vsaj nekoliko doumeti bogastvo božjega življenja.

Jezus, podoba Boga

Jezus ni samo učil o Bogu kot nihče pred njim. Njegov nauk je tako izviren zato, ker je on sam z Bogom na edinstven način povezan. K Bogu se obrača drugače kot navadni zemljani. Ni eden

od nas. Boga ne nagovarja z „moj Oče“, kot ga mi z „Oče naš“. Po vstajenju Magdalenii jasno pove, naj apostolom reče, da odhaja k „svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu“. Tako govori, ker je edini in resnični božji Sin, ki ga je Bog poslal na svet.

Jezus je Očetova podoba. V njem se nam je Bog popolnoma razodel. „Kdor vidi mene, vidi Očeta,“ je rekel.

Te resnice pa Judje in Grki niso doumeli. Nastala je zmeta, ki jo je širil Arii. Zanj Jezus ni Bog. Njegovo zmeta so obsodili škofje na cerkvenem zboru v Niceji v Mali Aziji (325): če Kristus ni Bog, nas ni mogel rešiti grehov in smrti.

Skrivnost Jezusovega božanstva skušajo bogoslovci nekoliko osvetliti. Oče ni postarano, osamljeno bitje, ki bi se pogovarjal le sam s seboj in mislil ljubosumno le nase. Bog je, nasprotno, od vse večnosti ljubezen, ki se podarja. Od vse večnosti deli vse, kar je, s Sinom, živi v podarjanju sebe Sinu. Sin živi prav tako v samopodarjanju Očetu. Sin ima isto božjo naravo kot Oče. Zato je z Očetom istega bistva.

božja Beseda je postala človek in med nami razpela svoj šotor

otrok v jasliah je Bog od Boga, Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga

Bog je prišel k človeku, da bi človek postal Bog

zgodilo se je nekaj, kar je človek tisočletja sanjal, a ni mogel uresničiti

to je sedaj storil Bog

zgodovina se je prelomila —

Slove

To je nedoumljiva skrivnost božje ljubezni. V Jezusu je Bog razodel tudi skrivnost človeka. V njem Bog človeka od vekomaj sprejema in ljubi ter ga določa, da tudi on ljubi. Poklicani smo k udeležnosti ljubezni med Očetom in Sinom v Svetem Duhu.

Sveti Duh — Gospod, ki oživilja

Jezusov javni nastop in njegovo delo v Palestini vse od krsta do vstajenja in vnebohoda spremlja Sveti Duh. Mazilil ga je za Odrešenika. Jezus ga poseduje v neizmerljivi polnosti. Po vstajenju je zato Jezus vir božjega Duha: vdihne ga apostolom, o binkoštih ga pošlje svoji Cerkvi.

Poslanstvo Svetega Duha je, da nas spominja o vsem, kar je Jezus rekel in storil, in nas tako vodi v polno resnico. Po njem Jezus ostaja v Cerkvi in svetu. V njem moremo priznavati Jezusa za Gospoda. On je dar novega življenja: Oče in Sin nam ga pošiljata. Po njem smo deležni božjega življenja.

A Sveti Duh ni samo božji dar, mar-

jaslice so njeno središče: ves čas je samo čas pred njimi in čas po njih

za vse, ki verujemo v ta božji dogodek, ima življenje poln smisel

od vseh ljudi smo najbolj obdarovani in najbolj srečni

da bi v luči teh misli doživljali letošnji božič, vam iz vsega srca želijo

vaši duhovniki
in njihovi pomočniki

več tudi delivec. Ni le neka sila, s katero bi nekdo lahko deloval, ampak tudi sam deluje. Ni nekaj, ampak nekdo. Je oseba. Deli svoje darove, kot sam hoče, uči in spominja, govori in moli.

Na carigraskem vesoljnem cerkvenem zboru (381) je Cerkev sprejela kot razodeto izpoved: „Verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživilja, ki izhaja iz Očeta in Sina, ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo.“

Sveti Duh ni torej kakršenkoli božji dar, ampak je božji dar v osebi, kajti človekovo življenje najde svojo izpolnitev šele v deleženju božjega življenja. A Sveti Duh je tudi božji darovalec življenja. Je stvariteljska sila novega življenja in končne preobrazbe človeka in sveta.

Oče, Sin in Sveti Duh

Resnica o treh osebah v Bogu je najgloblja skrivnost naše vere. Razodel nam jo je Jezus.

— Že zapoved krščevanja, ki jo dá vstali Gospod, jasno izraža božje trojstvo: „Pojdite k vsem narodom . . .

advent

Dvojni Gospodov prihod je: prvokrat je Gospod prišel v naši slabotni naravi, drugič pa bo prišel v moči in veličastvu ob koncu časov. Med obema je še Gospodovo prihajanje v človeka po božjem življenju.

Tako ima adventni čas dvojnogo podobo:

- je čas priprave na praznovanje Gospodovega rojstva
- in čas čakanja na drugi Kristusov prihod.

V obeh primerih je to čas veselja pričakovanja.

„In Beseda je meso postala in med nami prebivala.“ Ta v jaslicah je Bog od Boga, Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga. V adventu se pripravljamo na praznovanje tega dogodka.

Smo kakor jetniki v velikanskem koncentracijskem taborišču te zemlje, v „zlati kletki potrošniške družbe“. Na tisti neznan dan pa bo vesoljni vihar podrl svet kakor hišo iz kart: nebotičniki in katedrale, atomski reaktorji in vesoljske ladje — vse se bo sesulo v prah. Tudi na ta Gospodov prihod nas advent pripravlja.

Osrednje obhajanje adventa je sedanje prihajanje Gospoda v nas. Advent ima za svoje središče sedanost.

Smo kakor v čakalnici večnosti. Ne smeli bi se povsem udomačiti v železniški restavraciji časa. „Naše življenje je le kakor ena sama noč v ubožnem prenočišču“ (Sv. Terezija Avilska). V adventu bi nas moralo, zemske romarje, globlje prešiniti domotožje po naši pravi domovini. V noči tega sveta bi morali prižgati adventne sveče — znanilke, da prihaja Bog.

dalje na str. 35

**franc saleški
finžgar**

sveta noč

Nikoli nisem bil tako strašno potr in tako obupano zapuščen kot tedaj, ko sem prvi sveti večer preživil čisto sam v svoji sobici. Daleč od očeta in matere in vseh naših dragih.

O, tiste naše stare jaslice, ko smo lepili pastirčkom zlomljene noge, ko je oče o vsakem povedal posebno zgodbo, ko je mati že vsa praznična, a še vsa polna skrbi, tekala po hiši in že vse urejeno še urejala, da bi bila naša lesena kajza kakor v prstanu — na to sveto božično noč.

Pregrenka je bila bolečina, ko sem bil prvič izgnan iz družine, iz družine, iz te svete skupnosti.

Danes pa ni pravega občestva, tistega, ki zliva člane v eno dušo in eno srce. Ni več tistega, ko je še veljalo: „Oče so rekli!“ Pika . . . In: „Mati želijo!“ Izvršeno . . . To je bila skupnost svetega samozatajevanja, ki je prenašalo bremena drug drugega. V njej je bilo polno žrtev iz ljubezni. Nihče ni iskal svojega in sebe. Nobene zavisti, vse le daritev. In če le enega samega člana tega najlepšega občestva ni bilo v krogu skromne mize, je vse govorilo le o njem: „Kje je, kod hodi, ali ga ni zadela nesreča? O, da bi ga skoraj dočakali!“

Bolni smo, ker ugaša soj svete družinske skupnosti, ki bi moral prežarjati vsako drugo združbo. Duhovnega očiščenja ne bo, če ne bo nove askeze, po kateri se mora človek

otresti sanj o krempljih, v katere so pognale človeške roke, in sanj o čakanih v čeljustih ljudi. Poveličevanju golega življenja je treba pripretili ventil.

Sveta noč.

V hlevčku živali, delavec Jožef, Marija, pastirji, kralji: sveta skupnost! Nad njim betlehemska zvezda, v jaslicah On, ki je izničil samega sebe, da bi združil brate in sestre v družino ljubezni, ki vse pretrpi, vse žrtvuje za druge.

Sveta noč.

Ni te, če ni družine okrog jaslic, če ni svita betlehemske zvezde, če ni svetonočnih zvonov, če ni vonja kadila in pri skrivnostnem rojstvu na oltarjih polnočnega speva Slava Bogu na višavah. Če ne doživite tega božjega večera v vsej topli krščanski lepoti, ob jaslicah in ob pesmi Sveta noč, blažena noč.

anton novačan betlehem

Ko prideta na noč do Betlehema, so v mestecu velike trume zbrane, povsod šotori, ognji, karavane, povsod je tesno tretjemu med dvema.

Iz kotla enega jih sto zajema, za novce ni dobiti tople hrane, ne prenočišča, ceste so postlane, na vsakem oglu nekdo truden drema.

Tesar zavzdihne: „V mojem rojstnem kraju ni tople lučke, strehe ne za naju, poiščimo votlino Davidovo.“

Marija v gneči skoro omedleva, on se prebija poln strahu in gneva, zvesto gre oslek za roko njegovo.

Dež, burja, slabo vreme je prignalo pastirjem s pašnikov nocoj živino v prostorno in obokano votlino pod starodavno betlehemsko skalo.

Ko po večerji počebljajo malo, pripelje skozi mračno odprtino starejši mož zavito v raševino visoko na osličku ženo zalo.

In vsi na mah vedo, kaj se dogaja, podvzajo pastirji se okorno, da materi napravijo ležišče.

Trenutek še in dete se poraja, napolni jok njegov pečino borno, pastirčki pa zanetijo ognjišče.

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

SKORAJ 170.000 NOVIH DRŽAVLJANOV SLOVENIJE

Ob sprejetju zakona o pridobitvi slovenskega državljanstva so predvidevali, da bo novih slovenskih državljanov največ 80.000, dejansko jih je pa še enkrat več in njihovo število bo še naraščalo, čeprav ne več s tako naglico. Na seji Skupščinske komisije za notranje zadeve so bili člani seznanjeni z dejstvom, da prosilec ne gre za to, da bi postali Slovenci — zanima jih slovenski potni list, vojaške ali civilne pokojnine, zdravstvene storitve, pomoč za brezposelnost, možnost zaposlitve... Zaradi tega so nekateri člani komisije zahtevali, da zakon poostrijo in

ukinejo možnost dvojnega državljanstva. Obenem so terjali, da dobi čimprej državljanstvo okoli 2500 Slovencev, ki so leta 1948, ne da bi sploh vedeli, nehali biti Slovenci, in da se olajša pridobitev državljanstva izseljencem.

ŠKOFOVE ZAVODE OBNAVLJAJO

Ljubljanski nadškof je podpisal listino o ustanovitvi Zavoda sv. Stanislava v Ljubljani. Zavod bo deloval v prostorih nekdanjih Škofovih zavodov v Šentvidu v Ljubljani. Sestavljale ga bodo tri enote: škofijska gimnazija, dijaški dom in Slovenski dom; slednji bo namenjen krajši ali daljši nastanitvi slovenskih izseljencev, ki ne bodo imeli med bivanjem v Sloveniji druge možnosti nastanitve.

DOSTAVA HRANE NA DOM

Dostava hrane na dom je dejavnost, ki se pri nas vse bolj razvija. S tem

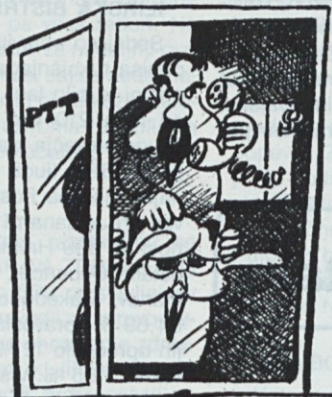
Župna cerkev v Kropi.

se doslej ukvarjajo v glavnem zasebniki: ti ustanavljajo podjetja zaprtega vzorca, ker se s tem izognejo velikim stroškom za najem ali nakup delovnih in poslovnih prostorov. Stranke naročajo hrano — največ pice, le pri maloštevilnih podjetjih je mogoče naročiti špagete in zrezke — naročajo po telefonu in najkasneje v 40 minutah je jed na mizi. Možnosti naročil po telefonu so sedaj v Ljubljani, Mariboru, Bistrici pri Limbušu, Kamniku in Škofji Loki.

PREVISOKI DAVKI

Člani Mednarodnega denarnega sklada so po skoraj 14 dneh preučevanja slovenske davčne ureditve objavili zanimive ugotovitve. Naš davčni sistem je v primerjavi s srednje- in vzhodnoevropskimi državami dovolj široko zastavljen, tako da davkov ne bi bilo treba višati ali množiti, pač pa bi morali ta sistem preurediti. Stopnja obdavčenja v Sloveniji znaša 45 % vsega, kar ustvarimo, to je kosmatega proizvoda. Ta stopnja je najvišja, ki jo lahko neko gospodarstvo prenese. Davke bi torej morali znižati, s čimer bi spodbudili zasebno podjetništvo.

VREDNI SMO DOBREGA PREDSEDNIKA..

**HALO!
HALO!**

Kropa v snegu.

PONOVNO SPROŠČANJE DEVIZNIH VLOG

Ljubljanska banka je svojim varčevalcem, letos že četrtič, omogočila razpolaganje s 500 DEM. To vsoto je prenesla z njihovih starih deviznih računov na nove. S 16,5 milijoni DEM je tako dokončno izplačala 9771 varčevalcev, ostali pa lahko zahtevajo ta denar v gotovini za nakup stanovanja, hiše, poslovnih prostorov ipd. Predstavniki banke trdijo, da zaupanje varčevalcev narašča, saj je večina letos sproščenih deviznih prihrankov ostala na računih, obenem so se pa povečala nova devizna vlaganja.

SLOVENSKO TRGOVSKO LADJEVJE

Naša republika oziroma Splošna plovba premore 23 čezoceanskih ladij. Da bi jih zavarovali pred zaplembo, so jih lani preregistrirali in zdaj plovejo pod zastavo države St. Vincent and the Grenada (Srednja Amerika). Da bi preprečili zlorabe, so prenesli delnice iz Švice v Slovenijo. Ti ukrepi so razumljivi, saj Splošna plovba beleži velike izgube. Njeno premoženje cenijo na 159 milijonov ameriških dolarjev, njeni dolgovi pa znašajo 184 milijonov.

SAMO DEVET KILOMETROV AVTOCEST NA LETO

Če bi za razvoj in posodobitev cestnega omrežja v Sloveniji namenili samo sredstva, ki so določena za ceste (letos 11,4 milijard tolarjev), bi naš narodni program uresničili v 41 letih! Na prvem slovenskem kongresu o cestah na Bledu so opozorili tudi na to, da je 60 odstotkov naših magistralnih in 70 odstotkov regionalnih cest v slabem stanju, 19 odstotkov površin avtocest je pa načetih. Mednarodna cestna zveza iz Ženeve je v evropski načrt avtocest vključila tudi Slovenijo, kar pomeni, da bi mogli dobiti 5,5 milijard dolarjev posojila pod pogojem, da bi tudi na cestnem področju ustvarili tržno gospodarstvo, v izgradnjo cest vlagali iztržek od cestnin in izvajalca del izbrali po poštemem pravnem postopku.

od tu in tam

BLED

Številni strokovnjaki so na dvodnevno srečanju predavali ravnateljem in

njihovim pomočnikom ter strokovnim delavcem osnovnih in srednjih šol o nevarnosti mamil. Geslo srečanja je bilo: **PREPREČITI, DOKLER JE ŠE ČAS.** V Sloveniji najbrž ni več osemletke, ki se ne bi srečavala z vprašanjem mamil. Med srednješolci je to uživanje še bolj razširjeno. V Ljubljani sta najnevarnejše mamilo, heroin, poskusila 2 % dijakov, marihuano je pa kadila že tretjina njih. V boju proti mamilom lahko največ storijo starši in učitelji.

BREŽICE

V občinah Sevnica, Krško in Brežice je bilo letos doslej prijavljenih 1216 sečenj gozda na črno. Te strmo naraščajo: leta 1989 je bilo sedem prijav, leta 1990 — 14, leta 1991 — 1116. V zadnjih štirih letih je bilo vsega skupaj na črno posekanih 42 hektarjev gozdov; od tega so ga v sevniški občini več kot polovico prodali nežaganega. Seka se vsevprek, brez strokovnosti, kar pomeni veliko škodo za narodno bogastvo.

GORNJA RADGONA

Tukajšnji največji vinogradniški podjetji Radgonske gorice in Vinogradništvo Kapela, ki imata skupaj 481 hektarjev vinogradov (več kot polovico vseh v občini), sta letos natrgali 3,1 milijona kakovostnega grozdja, za pozno trgatve je pa ostalo še 14 hektarjev vinogradov. Suša je zmanjšala pridelek kar za 40 odstotkov, kakovost grozdja pa se bo lahko merila z onim iz leta 1983, ki ga imajo za daleč najboljšo.

ILIRSKA BISTRICA

Sedaj so objavili rezultate lanskega popisa tukajšnjega prebivalstva. V tej občini je bilo lani 14.624 prebivalcev, od tega 210 več žensk kot moških. Druga največja kraja v občini sta Podgrad (627 ljudi) in Knežak (522), najmanjša pa Postenjšek (9) in Nova vas pri Jelšanah (10). Od tujih narodnosti je 399 Hrvatov, 183 Srbov in 91 ostalih (Albancev, Črnogorcev, Muslimanov, Makedoncev). Katoličanov je 84,69 %, pravoslavni 1,25 %, ni se jih opredelilo 12 %, medtem ko je nevernih 1,85 %. Višjo in visoko izobrazbo ima 680 ljudi, srednješolsko 4491, samo osnovno 3046, ostali imajo manj

kot osemletko, brez sleherne izobrazbe jih je 111, od tega nepismenih 66.

IZOLA

Ustanovili so Sklad za boj proti boleznim odvisnosti in zasvojenosti; sedež bo imel v Izoli, deloval bo pa po vsej Sloveniji. Ustanovnega zbora so se udeležili zdravniki, socialni delavci in učitelji. Sklad se bo denarno napajal iz prodaje nalepk (po 100 STL) „NE — mamilom!“, občinskega proračuna, sredstev za javna dela, članarine in podpornikov. Ustrezna sporočila bodo objavljali v časopisih, na TV in v radiu. Sklad bo podpiral ustanove, zdravilne skupine in posvetovalnice, ki se ukvarjajo z boleznimi odvisnosti.

KRANJSKA GORA

Združenje za gostinstvo je pripravilo Gostinsko-turistični zbor, katerega cilj je izboljšati kakovost uslug in izmenjati strokovne izkušnje. Poleg predavanj in tekmovanj so priredili razstavo, na kateri je 70 podjetij prikazalo proizvode živilske industrije, opreme in pijače. Okoli 200 tekmovalcev se je pomerilo v 11 panogah. Zbor je podelil več nagrad za prizadevanja za zdravo prehrano in za najbolj urejena smučišča in avtokampe.

LENART V SLOVENSKIH GORICAH

V tem kraju že 30 let deluje skrbno urejena knjižnica. V vsem tem času je doživela lep razvoj, saj ima danes na voljo 35.000 knjig. Knjižnica ima 4160 članov, ki si na leto sposodijo 26.000 knjig. Za uspešnejšo posojajo jim služi bibliobus, ki vsakih štirinajst dni obišče pet občin, tri pa vsak teden. Na žalost ni dosti izgledov za nadaljnji razvoj te vzorne knjižnice, saj se nedavnega pogovora o načrtih ni udeležil nobeden od občinskih oziroma republiških funkcionarjev, ki odločajo o denarju.

LJUBLJANA

Na Gospodarskem razstavišču so pripravili sejem NARAVA ZDRAVJE. Na njem je sodelovalo 300 razstavljalcev iz 15 držav. Poleg navodil za zdravo življenje in nasvetov za ohranjanje zdravja so obiskovalcem, ki jih je bilo rekordno število, nudili tudi novosti za odpravljanje zdravju škodljivih navad.

Mogočni hiši v Idriji.

Pomurska turistična zveza in zdravilišče, Center za rehabilitacijo invalidov, Vrčičarska univerza, Zdravilišče Dobrna, Domus in druga podjetja so pripravila okroglo mizo, predavanja, posvetovanja in pokušanja, ki so z različnih vidikov obravnavala vsebino sejma, to je zdravo prehrano za zdravo življenje. Sejem je bil za zdravstvene strokovnjake razširjen z zdravniško opremo Medilab in s pripomočki za rehabilitacijo invalidov Rekateh.

MARIBOR

Naš najstarejši popevkarski festival POPEVKA VESELE JESENI je bil letos jubilejen — prvič so ga bili pripravili pred 30 leti. Prijavljenih je bilo 30 popevk, od katerih so jih izbrali 16, od teh ni bila doslej še nobena javno predstavljena. Največ glasov je dobila popevka Zelena Štajerska. Občinstvo je prisodilo nagrado Zlati klopotec skladbi Moj šocej. Nagrado za najboljši narečno besedilo je prejela skladba Pujček v brlužjaki. New Swing Quartet je bil nagrajen za najboljšo izvedbo za popevko Na vrh Triglava čolnič plava.

MARIBOR

Ustanovljena je bila Vzajemna Krokova banka s sedežem v Mariboru,

Slomškov trg 18 (tel. 062-211 271). Delovati bo začela, če bo prav, v začetku 1993. Ob ustanovnem zboru je imela banka 104 delničarje-upravljalce, katerim se je pridružilo še 200 lastnikov prednostnih delnic. Navodila o nakupu delnic dajejo na sedežih škofij v Sloveniji in v župniščih. V upravnem odboru je devet članov, v nadzornem pa pet. Pri snovanju banke sta nudili strokovne nasvete bavarska cerkvena banka LIGA in avstrijska Raiffeisenbank. Novi delničarji — domači, zamejski in zdomski — so kajpada dobrodošli.

MEŽICA

Sem že več let dovažajo iz Švice dotrajane avtomobilske akumulatorje, ki zastrupljajo okolje. Samo letos so jih raztovorili 2500 ton. Tukajšnji rudnik nima primerno urejenih odlagališč, zato pa ležijo akumulatorji na prostem in strupena žveplena kislina se meša z deževnico in pronica v zemljo. Tako žveplena kislina kot svinec škodujeta zdravju šibkih, najbolj pa normalnemu razvoju in rasti otrok.

POSAVJE

V Posavju se je letos od maja do septembra zgodilo šest izredno grozljivih in krvavih družinskih tragedij z 11

mrtvimi. Značilno za te umore in samomore je, da je bilo hkrati umorjenih po več oseb, da si je storilec sodil sam in da so bili nagibi za zločine nejasni in skrivnostni. Može so ubijali žene, očete sinove, matere svoje otroke — v Volčju pri Sromljah, na Logu pri Sevnici, v Brežicah in Senovem. Upravičena je bojazen, da se utegne kaj podobnega pripetiti tudi v naslednjih mesecih, kajti vinska trgatev je bila zelo uspešna in kakovost pridelka nadpovprečna. Več kot enemu zločinu je bila spremljevalka pijanost.

PREVALJE

Tu so ob 140-letnici Mohorjeve družbe pripravili slavnostno akademijo. Prevalje so namreč nudile Mohorjevi družbi streho, ko se je leta 1919 izselila iz Celovca. Tu je ostala osem let, potem se je pa preselila v zemljepisno bolj središčno Celje. V tistih osmih letih je izdala skoraj dva milijona knjig. Poleg leposlovja so izšli jezikovni in tehnični priročniki ter slovarji, izhajala je pa tudi družinska revija Mladika. Mohorjeva družba se je s tiskanjem propagandne literature dejavno vključila tudi v gibanje za koroški plebiscit.

RATEČE

Zelence, kjer izvira Sava Dolinka, so razglasili za narodni rezervat. To območje je krajinsko, biološko in ekološko zelo zanimivo, tako za raziskovalce kot za širšo javnost. Meri 47,5 hektarjev in na njem živijo redke živalske in rastlinske vrste.

RAZKRIŽJE

Razkrižje pri Ljutomeru je župnija, ki leži na ozemlju Slovenije, pripada pa zagrebški nadškofiji. Župnik Slaviček stalno zavrača upravičene zahteve faranov po bogoslužju in verouku v slovenskem jeziku, čeprav je v župniji 90 odstotkov Slovencev. Razkrižani so cerkev zaprli in župniku ne dovolijo opravljati obredov v hrvaškem jeziku. Mariborski škof je povedal, da je treba najprej določiti državno mejo med Slovenijo in Hrvaško, šele potem bodo lahko uredili tudi cerkvene meje.

ROGAŠKA SLATINA

Dnevnik Slovenec in Turistična zveza

Prizor iz Krape.

Slovenije sta izvedla akcijo IŠČEMO NAJBOLJŠA SLOVENSKA ZDRAVILIŠČA. Najvišjo oceno je dobilo zdravilišče Rogaška Slatina, za njim pa Šmarješke in Moravske toplice. Rogaška Slatina nudi usluge vseh vrst: 40 najsodobnejših zdravilnih postopkov, športne in razvedrilne dejavnosti kot tenis, razsvetljeno smučišče, sodobno telovadnico, jahanje, golf itd. Uvajajo tudi posebni oddelek za zdravljenje dlesni in lepotno kirurgijo. V letu pripravijo več kot sto nastopov pevskih zborov, folklornih skupin, orkestrov, posameznih umetnikov ipd. V občini je vrsta kulturno zgodovinskih spomenikov, samo cerkvá je v občini 70. Od tujih gostov jih prihaja največ iz Nemčije, Avstrije in Italije.

STIČNA

Zveza slovenskih zdomskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev je svoje letošnje srečanje, že 71. po vrsti, pripravila pri belih menihih v Stični, v 33 letih svojega obstoja prvič v domovini. Narodni ravnatelj za dušno pastirstvo med Slovenci po svetu koprski škof Pirih se jim je zahvalil za vztrajno in temeljito delo. Slovenski metropolit Šuštar je poudaril, da so za naše rojake po svetu zdomski duhovniki

naredili veliko, domovina pa premalo. Veliko pozornosti posvečajo zdomski duhovniki ohranjanju domovinske zavesti med izseljenci drugega in tretjega rodu. Verni Slovenci po svetu so vsa leta po vojni čutili, da se je partijski režim zanimal samo za njemu naklonjena društva, danes jih pa boljjo zapleti pri pridobivanju slovenskega državljanstva in pri pravici do volitev, še posebno zato, ker so sami k osamosvojitvi Slovenije veliko prispevali. Zanimivo je tudi, da razen TV ni nobeno sredstvo obveščanja o tem srečanju ustrezno poročalo.

ŠTANJEL

Po dolgih letih dogovarjanj in prepričevanj ter številnih sestankov so v starem delu Štanjela končno začeli graditi vodovod in urejati kanalizacijo. V prvi dobi naj bi uresničili oboje med vhodnima stolpoma, naslednje leto pa nadaljevali s tem v ostalem delu Štanjela. Dela napredujejo počasi, ker morajo obvarovati vse morebitne staroslovne najdbe, ki jih na tem področju ni malo. Ko bo načrt končan, bodo s tem dani osnovni življenjski pogoji, s čimer utegne postati Štanjel zanimiv zlasti za tiste, ki so se izselili.

TRŽIČ

Zveza kulturnih organizacij je ob petstoletnici trga pripravila vrsto prireditev po okoliških krajih občine in sicer v Kovorju, na Brezjah in v Lomu pod Storžičem. V Trziču samem so z diaproizitvi prikazali bogato zgodovino trga.

VRHNIKA

Na Vrhniki so razglasili za naravne spomenike devet dreves, med njimi tudi manj znana, kot npr. sladkorni javor, dve tisi in cigarovec. Tako bodo zaščiteni skupaj 27 dreves, ki jih bodo označili, njihovo lego pa vnesli tudi v turistični zemljevid vrhniške občine.

ZGORNJA KUNGOTA

Tu so odprli prvo zasebno bencinsko črpalko. Pomembna je zlasti zato, ker se ne bo treba odslej kmetom in drugim občanom več voziti po gorivo v Maribor ali Šentilj. Lastnik črpalke načrtuje za drugo leto še avtopralnico in menjalnico denarja.

vrenje v slovenskem kotlu

MORALA NA SLOVENSKEM

Janez Pogačnik, župnik v Trnovem v Ljubljani, je v pogovoru s časopisom SLOVENEK med drugim rekel tole:

Zanimiva analiza dosedanjega direktorja RTV Slovenije dr. Janeza Jerovška se konča s pretresljivo ugotovitvijo: „Če je politika postala v Sloveniji samo še trgovina z interesi, potem **ni več prostora za moralno**. Potemtakem vsa pretekla dejanja posameznikov, s katerimi so se upirali totalitarnemu sistemu, nimajo več moralne vrednosti. Izgleda, da v slovenski politiki in v večini slovenskih medijev morala postaja samo še stvar časa in trenutnih razmerij političnih sil. Noben moralni imperativ ne velja več.“

Zdi se mi, da je s tem zaključkom nakazana vsa kriza družbe in tudi težavnost izhoda iz nje. Mnogi iz bivših vodilnih struktur, razni novi sopotniki, brezobzirni mladi podjetniki, podkupljivi in lažnivi časnikarji ustvarjajo prave mafijske mreže in se brezobzirno bore za oblast, saj je to edina vrednota, ki jo priznavajo in jih zanima. Če v slovenskem prostoru dokončno zmaga mafijstvo, potem **ne vidim izhoda za narod**, ki je moralno že močno načet in izgubljen v svetu brez pravih vrednot.

Cerkev je — zaradi svoje vloge v zgodovini slovenskega naroda, organiziranosti in vpliva, ki ga še vedno ima, predvsem pa zaradi Kristusovega nauka, ki ga oznanja — **poklicana**, da s svojim zgledom, odprtostjo, doslednostjo, spravljivostjo, predvsem pa z ljubeznijo skuša **moralno prenoviti** naše medsebojne odnose, s tem pa tudi **družbo** v celoti.

SLOVENEK, Ljubljana, 19. 9. 92.

POBIRANJE PODPISOV ZA KUČANOVO KANDIDATURO

V reklamni DELU 10. oktobra me je zmotila navedba, da Milan Kučan „kot predsedniški kandidat **ne pripada nobeni stranki**“. Milan Kučan je en sam in pripada eni stranki. Kot sem jaz vedno poročal, ne pa včasih ja, včasih ne, kakor priložnost nanese. Je to manipulacija ali podcenjevanje strankarstva in parlamentarne demokracije, ki je ena največjih pridobitev zadnjih let?

Spisek z reklame je **žaljiv za delavce in kmete**, saj so 45 let dobri, da se na njih gradi vlada nadstranke, zdaj pa jih niso prosili za podpis (za Kučano kandiduro, povabili pa so razne profesorje). Oni — delavci in kmetje — vedo, koliko trdega dela je potrebno za kruh funkcionarjev in profesorjev.

Milana Kučana ne bom volil, saj če je kdo celo življenje gradil na ideji proletarskega internacionalizma in se zna naenkrat obrniti k ideji nacionalnega razvoja in elit, je **zmožen tudi obrata nazaj** ali kam drugam. Njegov nahrbtnik iz preteklosti je dejstvo, ob katerem se Slovenci ločujemo. Za novega predsednika si želim novega človeka.

Peter Metlikovič — SLOVENEK, Ljubljana, 22. 10. 92.

VREDNI SMO DOBREGA PRESEDNIKA

Slovenija je mednarodno priznana država. Temeljni cilji nadaljnega razvoja so zdaj ozdravitev gospodarstva, prodor v svet, resnična povezava in angažiranje vseh državljanov Slovenije. Za doseg takih nalog potrebujemo

30 LET PO KONCILU — S koncilsko prenovno se je tudi pri nas začela nova doba. Bogoslužju v slovenskem jeziku so sledile nove spremembe:

— Bil je to čas prvih mladinskih in študentskih veroučnih skupin,

— iz cerkva so se oglasile cerkvene popevke,

— ustanovili so se prvi župnijski pastoralni sveti,

— na ljubljanskem misijonu je o veri spregovoril prvi laik,

— verski tisk je vsako leto podvojil naklade,

— holandski katekizem je prinašal nove poglede na Cerkev . . .

Vse je vrelo od navdušenja,

— le okoreli tovariši v usnjehih plaščih so s komaj opazno negotovostjo izsiljevali,

— jemali potne liste,

— na romanjih mahali z rožnimi vencii

— in budno vlekli na velika ušesa,

— potem pa poročali na pristojnih mestih.

— Minikoordinacije na CK so delale s polno paro,

— rdeče knjižice so odpirale vsa vrata,

— samoupravni socializem se je vedno bolj napenjal v svoji zgodovinski pomembnosti,

— dokler se ni razpočil in razgalil v vsej svoji popačenosti . . . — Janez Gril, DRUŽINA, Ljubljana, 18. 10. 92.

predsednika, ki ne bo obremenjen s preteklimi hipotekami. **Potrebujemo pošteno, zrelo, neobremenjeno osebnost**, ki ni zapletena v zakulisne nitke preteklosti. Potrebujemo spremembo — vsega tega pa vi, gospod Kučan, kot predsedniški kandidat ne morete ponuditi.

Verjamem, da imate Slovenijo vsaj tako radi, kot jo imam jaz, zato sem prepričana, da se boste v dobro vseh nas s predsedniškega mesta umaknili.

KAKO SE POČUTI CERKEV V DEMOKRATIČNI SLOVENIJI?

Katoliška Cerkev je ves čas po drugi svetovni vojni imela med ustanovami vlogo edinega obrambnega zidu pred komunizmom.

● Slovenski **katoliški tisk** in vsakoletni **teološki tečaj** za študente in izobražence sta odigrala **pomembno vlogo V PROCESU DEMOKRATIZACIJE**. O stvarih, o katerih je kasneje spregovorila 57. številka Nove revije, se je že leta poprej govorilo tudi na teoloških tečajih. V samem neposrednem procesu osamosvajanja je katoliška Cerkev ves čas igrala zelo aktivno vlogo in je tudi imela močan vpliv na odločitve tako Vatikana kakor drugih držav, kjer so škofje posredovali pri svojih državnih predstavnikih. Tudi doma je bila podpora Cerkve v vseh kritičnih trenutkih iskana.

● Cerkev je aktivno sodelovala tudi v **procesu NARODNE SPRAVE**. Dejanje sprave v Rogu, ki sta ga simbolizirala nadškof Šuštar in predsednik Kučan, je mogoče razlagati kot spravo med pokojnimi žrtvami, državo in Cerkvijo, nikakor pa ne med vojaškimi stranmi v komunistični revoluciji na Slovenskem. Kristjani — žrtve te revolucije — s tem dejanjem sprave niso mogli biti zadovoljni, ker po njihovem pravična zgodovinska sodba o ravnanju komunistov med vojno in po njej še ni izrečena.

Dejanje sprave v Rogu pa je tudi želelo narediti to sodbo za nepotrebno. Skušala se je uveljaviti misel: Nehajmo pokopavati kosti in glejmo v prihodnost! To misel so zagovarjali Kučan kakor predstavniki Demokratske stranke (h kateri spada tudi Spomenka Hribar) in Liberalno demokratska stranka, ki je bila sploh najbolj ob-

Pričakujem in zahtevam, da **umaknete svojo kandidaturo** na volitvah, ki prihajajo.

Marsikaj iz vaše današnje popularnosti pri državljanih Slovenije je simbolni izraz hvaležnosti vsem in vsakomur, ki je dodal svoj delež, da Slovenija danes ni del krvavega kotla razpadajoče Jugoslavije. Zasluge se preprosto pripisujejo vam kot predsedniku. Uporabiti jih kot svoj predvolilni politični kapital bi preprosto ne bilo pošteno do volilcev. Bila bi huda manipulacija z volilci in državljanji Slovenije.

Ne poslušajte (slabih) svetovalcev, ki jim je več do ohranitve vzvodov oblasti kot do razvoja in sprememb. Pokažite pogum, dokažite svojo predanost demokratičnim spremembam — umaknite se z oblasti!

Ne morem se upreti majhni, a zelo očitni nadrobnosti iz objavljenega seznama pobudnikov za vašo predsedniško kandidaturo: **vsil predstavljajo pretekle vidne nosilce družbenih tokov**, zastopajo vidna mesta, kot so bila — predvsem na podlagi partijskih izkaznic — dodeljena izbrancem.

Ta vaša kandidatura ne vsebuje nobenega resničnega izziva in poguma. Je vračanje v preteklost in vam ni v čast. Ne ponavljajte napake, ki so jo storili številni politični voditelji pred vami, ko so pričeli verjeti v svojo nenaдомestljivost in vsestranskost.

Mjuša Sever — SLOVENEK, Ljubljana, 27. 10. 92.

„NEODVISNI“ PREDSEDNIŠKI KANDIDAT KUČAN

V intervjuju (v ljubljanskem DELU) „neodvisni“ kandidat za predsednika republike Slovenije gospod Milan Kučan na vprašanje: „SPD (Stranka demokratične prenove), vaša nekdanja stranka, se zdaj presenetljivo dobro drži,“ odgovori takole: „Presenetljivo dobro za tiste, ki jo hočejo kompromitirati s preteklostjo, in to niti ne našo, ampak splošno evropsko in boljševidično. Tudi tuji analitiki priznavajo, da je bila slovenska ZK v marsičem drugačna. Vendar se mi ta hip o tem ne zdi smotno polemizirati; o tem bo razsodil čas.“

Za gospoda Kučana, ki je bil presenetljivo dolgo **tovariš Kučan**, njegova nekdanja stranka ni bila „splošno evropska in boljševidična“, ampak lepo slovenska in jugoslovanska. Gospodu neodvisnemu kandidatu bom naštel samo **nekaj zgodovinskih dejstev o njegovi partiji**, o katerih je čas že razsodil:

— *politična prevara in izdajstvo koalicijskih partnerjev med vojno,*

— *dopustitev ukinitve slovenske vojske,*

— *dopustitev izgube narodnega ozemlja,*

— *eksekucije tisočev političnih nasprotnikov,*

— *uvedba koncentracijskih in delovnih taborišč za politične nasprotnike in domnevne politične nasprotnike,*

— *več montiranih procesov proti različnim političnim nasprotnikom,*

— *uvedba tisoč in enega privilegija za člane stranke,*

— *uničevanje kmeta in kmetijstva,*

— *sistematično uničevanje okolja za graditvijo umazane bazične industrije (tudi v sedemdesetih letih, ko se je že vedelo, kaj je „ekologija“),*

v šole pravico za vse

Komisija PRAVIČNOST IN MIR pri Slovenski škofovski konferenci je dala izjavo Za dosledno spoštovanje človekovih pravic v šolstvu, iz katere objavljamo glavne misli.

V preteklem obdobju komunističnega totalitarizma je partija uporabljala javno šolstvo za širjenje svoje ideologije, kar je imelo številne negativne posledice. Ko je bil leta 1952 verouk v šolah ukinjen in so ga duhovniki organizirali v okviru župnij, so jih pri tem šolske in politične oblasti pogosto močno ovirale.

Po uvedbi demokracije smo pričakovali, da se bodo razmere

— perfidno razpihovanje protiverskih čustev,

— klečepazenje pred Beogradom (cestna afera),

— preganjanje svobode misli in besede,

— zapiranje pisateljev in drugih razumnikov,

— razkroj šolskega sistema in znatnosti,

— razveljavljanje razuma na univerzi in drugih nacionalnih ustanovah,

— in slednjič, kar ZK oz. SDP najbolj kompromitira, ponavljajoče se brutalno obračunavanje z lastnimi „levimi in desnimi“ odkloni.

Ker je v tem zadnjem **aktivno sodeloval tudi tovariš Kučan** (slovenska, popitovska ZK proti Kavčiču et co.), pač ne more razsojati o tem, kdo in kdaj bo razsojal o zgodovinski vlogi ZK. Slovenska ZK in njen nekdanji član tovariš Kučan sta se kompromitirala sama.

Na koncu pa me še zanima, kateri „tuj analitiki“ mislijo, da je bila slovenska ZK pohlevna ovčka v tropu steklih partijskih volkov evropskega vzhoda;

lepo bi bilo, če bi gospod Kučan naštel njihova imena, kaj so po poklicu in od kod prihajajo.

Denis Poniž, Ljubljana — DELO, Ljubljana, 30. 10. 92.

— — —

DVE ZA DEMOKRACIJO BISTVENI VPRAŠANJI:

1. Kako je mogoče, da **izrazito strankarski človek lahko nastopa kot neodvisen kandidat?** Ko bi bil resnično neodvisen kandidat, bi bila njegova stranka ZKS-Stranka demokratične prenove, ki je druga po številu volilcev in nedvomno prva po finančni in drugi moči, postavila svojega predsedniškega kandidata. Ko bi se tako manipuliranje dogajalo Evropi v njeni hiši, bi se mu smejala na vsa usta. Gre za dobro, staro dogmo, po kateri nekateri niso navadna stranka, ampak nadstranka, ki ima posebno, nadčasovno zgodovinsko poslanstvo, in zato zasto-

dalje na strani 34

čutljiva za dogodke iz preteklosti.

● Pobudniki sprave v Rogu, ki so vidni predstavniki DS, so po Dimitriju Ruplu prebudili **MISEL O KLERIKALIZMU** v času, ko se je ta stranka odločila, da spodnese Peterleta. V Cerkvi so videli Ruplovi demokrati najmočnejšega podpornika Krščanskim demokratom in Peterletu, vendar pa delujejo v SKD kristjani popolnoma samostojno in duhovniki nimajo na življenje stranke glede njenega delovanja nobenega vpliva.

● Ko so Demokrati dosegli razbitje Demosa in ko so mogli izriniti s pomembnih državnih mest kristjane — to se je zgodilo po znamenitem klicu Spomenke Hribar „Zaustavite desnicol“, se je poleglo **SVETOVNONAZORSKO OBRAČUNA-**

dalje na strani 35

v šolstvu izboljšale tudi v pogledu odnosa šole do vere in Cerkve.

— Pričakovali smo, da bodo šolske oblasti izhajale iz načela, da je treba pri vzgoji otrok do najvišje možne mere sodelovati s starši, torej tudi z vernimi, ki imajo pravico do verske vzgoje in verskega pouka svojih otrok.

— Pričakovali smo, da bo iz šolskih programov odstranjeno, kar je služilo ideologiji komunistične oblasti.

— Pričakovali smo, da bo prišlo do sodelovanja in do prijaznih odnosov med učitelji v šoli in veroučitelji na župnijah, vsaj kar zadeva reševanje vprašanja prostorov in usklajevanja ur.

Odkar se je v Sloveniji menjala vlada in je prevzel ministrstvo za šolstvo in šport novi minister, se množijo ukrepi, ki vzbujajo strah, da se oddaljujemo od demokrati-

čne vzgoji in izobraževanju ter se vračamo v nekdanje stanje oblastniške samovolje in skrajne neprijaznosti do vere in Cerkve.

— Obstaja velika nevarnost, da bo učitelj ponovno postavljen v položaj nemočnega, nesamostojnega, neprofesionalnega in neodgovornega državnega nameščenca, saj se učiteljska zbornica ne oblikuje in se etični kodeks učitelja ne sestavlja.

— Ministrstvo je prepovedalo vsako dejavnost v šolskih prostorih eno uro pred šolskim poukom in eno uro po njem, kar je bilo uperjeno predvsem proti tistim šolam, kjer so imeli otroci pred šolskim poukom ali po njem verouk in jim je to marsikje udeležbo pri verouku bistveno olajšalo.

— Marksistične ideološke vsebine se iz učbenikov izločajo počasi.

— Ponudba tistih izbirnih vsebin, ki dajejo možnost, da se otroci prostovoljno seznanjajo s krščansko vero in duhovno kulturo, ni enakovrtna, se zmanjšuje in marsikje do učencev ali dijakov sploh ne pride.

— Pobudo Slovenske škofovske konference, da bi iskali sporazumne rešitve, je minister za šolstvo sicer pozdravil, vendar še do danes ni imenoval svojih članov v zadevno komisijo.

Komisija PRAVIČNOST IN MIR ocenjuje, da nekateri zadnji ukrepi ministrstva za šolstvo in šport žal potrjujejo izjave, ki jih je ob nastopu službe dajal novi minister in napovedal neprijazen odnos do vere in Cerkve, so pa v očitnem nasprotju z načeli demokracije in spoštovanja človekovih pravic na področju vzgoje in izobraževanja.

iz zapiskov zdomskega župnika

moja zdomska fara

šola

(nadaljevanje)

Vsako leto smo, ko je število šolarjev narastlo, pripravili v naši kapeli sklepno šolsko mašo in po njej razdelili spričevala. Vselej smo se potem še fotografirali. Za spomin.

Te fotografije pomenijo našim ljudem veliko. Ko sem nekoč obiskal neko našo družino, katere otroka, fant in dekle, sta obiskovala našo šolo, so mi pokazali družinski album. Potem pa albuma obeh otrok.

In v obeh sem odkril fotografije z našega tečaja in nastopov otrok pri miklavževanjih in na materinskih dnevih.

„Veste,“ mi je rekla gospa, „vedno kupimo po dve fotografiji: eno za fanta, eno za dekle. Oba imata album, vsak svojega. Naj imata tudi oba nekoč spomine na lepe dni, ki smo jih preživeli pri vas.“

Naši šolarji so brž, ko jih je bilo toliko, da se je to dalo, začeli tudi nastopati z recitacijami in petjem na miklavževanjih in materinskih dnevih. Tako so sami dobili več volje za šolo, obenem je bila pa to propaganda za druge družine, da bi začele pošiljati otroke na naš tečaj. Ker nas v tistem času uradna Slovenija ne samo ni priznala, ampak nam je metala cikle pod noge, so imeli takšni nastopi otrok še poseben smisel. Še danes čestitam staršem, ki se niso pustili preplašiti partijskim vohlačem in so kljub njihovim grožnjam pošiljali otroke na naš tečaj. Kdaj bodo bivši partijski priganjači priznali svoje napake in se jih pokesali? Škode, ki so jo s svojim hlapčevanjem domačemu totalitarnemu režimu in z zaslužnjevanjem drugih storili, ne bodo mogli nikdar popraviti, tudi ko bi jo hoteli.

Ščasoma smo začeli vsako leto v maju ali juniju pripravljati za učence našega sobotnega tečaja tudi šolske izlete, ki so se jih poleg njih udeleževali tudi njihovi starši. V letih, ko je bilo otrok največ — vrh smo dosegli s številko 86 — se nas je peljalo na izlet po dva avtobusa, to je 120 ljudi. Dodobra smo si ogledali pokrajino. In na naklepetali smo se in napeli. (Malo tudi napili.)

miklavževanja

Miklavževanja so postala nepogrešljivi del našega farnega življenja. Začeli smo doma, v župnišču, takrat je bil naš gost mariborski škof Držečnik, kar sem v teh zapisih že omenil.

Sveti Miklavž je poklical tudi škofa Držečnika k sebi in mu zastavil zvito vprašanje:

„Ali se lahko nekdo poroči s sestro svoje vdove?“

„Se ne more,“ je škof takoj odgovoril. „Če je njegova žena vdova, je on mrtev.“

Ta škof je pa bister, sem si rekel ob njegovem takojšnjem odgovoru.

Še eno leto smo priredili miklavževanje v župnišču, vsa naslednja leta potem pa v dvorani. Za otroke so bila to prijetna srečanja, za starše pa tudi. Pa še to je bilo, da je sveti Miklavž vsem otrokom vedno razdelil enake vrečke, zelo velikodušne, s tam pa staršem ni bilo treba seči za Miklavževa darila otrokom pregloboko v žep.

Temu in onemu iz Cerkve se zdi miklavževanje neresna stvar, otročarija. Sam predobro vem, da ni z miklavževanjem v teološkem smislu kaj početi. A zame kot dušnega pastirja je miklavževanje predvsem praznik dobrote. Kot tak ima pa za faro globoko sporočilo. To mi bo potrdil vsak dušni pastir. To je bil tudi razlog, zaradi katerega sem te praznike skrbno pripravljal in se jih

še danes z velikim veseljem spominjam.

Velika težava je dobiti za miklavževanja primerna besedila. Ker jih ni bilo, smo jih na fari sestavljali sami. Leto za letom.

Prizor pred Miklavževim obdarovanjem je bil narejen vedno po isti shemi, a kljub temu vsako leto z drugačno vsebino. V bistvu je šlo vedno za „spor“ med svetim Antonom in svetim Petrom: prvi se je potegoval za to, da sveti Miklavž na zemljo gre, drugi je bil pa proti. Poleg tega je bil sveti Peter zelo „človeški“: pil je pivo, bil je utrujen, sklerotičen, zapovedovalen ipd. Seveda ni bilo to čisto v skladu s teologijo, a le na ta način je bilo mogoče narediti prizor zanimiv.

Potem je bilo treba najti primerno vlogo za šest angelov: ti naj bi poleg tega, da se po odru premikajo, tudi kaj rekli, vendar ne preveč, ker so bile vaje v tako razseljeni fari zaradi razdalj skoraj nemogoče. Tudi je bilo treba poiskati ali sestaviti deklamacijo in pesem, ki ju bodo otroci povedali oziroma zapeli.

Tako se je nabralo več kot deset programov, ki jih bo Katoliško središče Slovencev v Ljubljani radi pošiljalo vsem slovenskim faram v tujini, pa tudi doma, če bodo želeli.

Še to naj povem, da smo tako angele kot parkeljne oblekli okusno, s čimer hočem opozoriti, da marsikje oblačijo ta bitja zelo šemasto, kar seveda ne pripomore k spoštljivemu obhajanju praznika.

božičnice

Kot smo po prvi božičnici v „štali“ sklenili, da bodo naslednje božičnice lepše, posebno še v spodobnejšem okolju, se nam je tudi posrečilo. Dobili smo prostor v domu bolniških sester, ki so ga vodile domovnice. Potem smo nekaj let pripravljali tam o božiču prijateljsko srečanje za naše ljudi.

Da je priprava in izpeljava teh

božičnic zahtevala od nas na župniji skrb in delo in torej božiča za nas nekako ni bilo, je jasno. A smo to z velikim veseljem počeli.

Dvorano smo vedno okrasili posebno slovesno: mize smo pregripli, k vsakemu krožniku pa smo dodali majhen božični okrask (kos lubja, mahu, zlato zvezdo iz papirja in svečko). Prednica hiše, kjer so bile božičnice, je dala prinesiti veliko božično drevo, ki so ga imele sestre v svojih prostorih, v „našo“ dvorano — morale so z njega najprej pobrati ves okras, v dvorani ga pa spet namestiti; po naši božičnici so morale isto ponoviti — v župni-

šču smo napekli potic in piškotov, v dvorani skuhalo kranjske klobase in postregli s čajem z rumom.

Program je bil božičen: najprej prizor ali recitacija, potem skupno petje božičnih pesmi, končno pa družabne igre (srečolov, tombola . . .).

Po nekaj letih smo z božičnicami prenehali. Zakaj? Dogajalo se je nekaj čudnega: ljudje so bili na teh srečanjih silno zadržani — verjetno zato, ker niso smeli zaradi služb za božič domov. Komaj so govorili in ko se je dvignil prvi, so začeli odhajati tudi ostali.

ne bo več

ivan cankar

martin kačur

življenjepis idealista

DOSEDANJA VSEBINA:

V Zapolje je prestavljen učitelj Martin Kačur. Mlad je in poln načrtov o poučevanju naroda. Zaljubljen se v lahkoživo Sitarjevo Minko v Bistri, ki ga pa dejansko vleče za nos.

V vasi sklene ustanoviti bralno društvo. V gostilni Mantova se zato zberejo kmetje in delavci. Njegov govor razvname prepričan in pretepen. Zaradi tega sestanka se mora zagovarjati pri nadučitelju, župniku in županu. Za kazen je prestavljen v Blatni dol. Tudi Sitarjeva Minka ga pusti, ker je že zmenjena z drugim.

Blatni dol je umazana in zaostala vas. Kačur se naseli v šoli: ta je zanemarjena in zapuščena. Za hrano se zmeni v gostilni.

V nedeljo gre k maši. Cerkev je siromašna in pusta.

Cerkev je bila že polna. Tik do velikega oltarja so stale ženske. Zrak je bil vlažen in zadehel. Ljudje so kašljali in pljuvali, ženska krila so šumela, pred vrati sta se sprla na glas dva kmečka fanta in sta se naposled stepla. Pod prižnico se je

zasmejal paglavec; star kmet ga je prijel za ušesa in ga je pognal iz cerkve.

Kačur je stal pred zakristijo in se je oziral po ljudeh. Zdelo se mu je, da leži tudi na njih obrazih umazana, neprijazna senca Blatnega dola, pustih, lužastih ulic, sivih hiš in celo njegove temne, samotne izbe. Med ženskami, ki so stale pred oltarjem, je ugledal bujnoraslega dekleta z rdečo židano ruto na glavi, v svetli rdeči jopi in zelenem krilu. Iz njenega obraza je kipelo sočno življenje in komaj da se je poznala senca Blatnega dola na prepolnih, nekoliko osornih ustnicah in na njenih mirnih, rjavih, brezizraznih očeh. Kačur se je ozrl nanjo in se ni zavedal, da je ostal njegov pogled na njenem obrazu, dokler ni cerkovnik pozvonil in je stopil župnik pred oltar.

Tudi maša se je zdelala Kačurju zelo čudna in vendar je spoznal, da bi v Blatnem dolu ne mogla biti drugačna. V tej cerkvi in na tem oltarju kadilo ni dišalo kakor drugod, niso sveče tako slovesno svetile kakor drugod. Vse je bilo vsakdanje, pusto, pozemsko.

Župnik je hodil pred oltarjem s trdim, težkim korakom, kakor na polju za plugom, odpiral je tabernakelj z žuljavo, kmečko roko, kakor da bi odpiral vrata v skedenj.

Po evangeliju je stopil v zakristijo, slekel je plašč in je šel na prižnico. Ko je odmolil, se je useknil v velik zelen robec in Kačur je ugledal začuden, da so v tistem trenutku potegnili robce vsi, moški in ženske. Star kmet, ki je stal za durmi, se je useknil v roko in je pljunil.

Nato je spregovoril župnik.

„Kristjani! Prišel je v Blatni dol nov učitelj, mlad gospod, tamle stoji pred zakristijo.“

Vsi so se ozrli na Kačurja.

„Da boste pošteno ravnali z njim! Drugače boste imeli z mano opravitil . . . Zakaj pa se smeje tisti paglavec tam? Ti, ki stojiš zraven, primi ga za lase, dobro ga primi! . . . Da ne boste tako ravnali s tem učiteljem, kakor ste s prejš-

njim, ki ste ga gnali, rokovnjači, naravnost v pekel! Če se ga le eden dotakne ali če ga postrani pogleda, mu bom tako neznansko nategnil ušesa, da bo pomnil svoje žive dni! In po odvezo naj si gre k Nacetu iz Razora ali pa k Brlnčku iz Močilnika; pri meni je ne bo dobil. Pa otroke pošiljajte v šolo, kolikor morete. Če nimajo posla na polju, naj ne postajajo brez opravila, naj ne hodijo za gnezdi stikat in žogo bit! Nikdar naj ne ugledam takega smrkavca na cesti! Neusmiljeno ga bom naklestil in očetu bom poslal žandarje v hišo. Kaj mislite, da je učitelj zastoj plačan? Saj bi nam denar kradel, če bi stal v šoli s svojo palico in bi nobenega blizu ne bilo. Pa vam še jaz maše ne bom bral, ne bom spovedoval in ne obhajal, ampak samo vlekem denarje in pa ves dan: luk, luk, luk — in mav, mav, mav . . . Učitelju pa je tudi treba povedati, da naj z našimi paglavci po pameti v cerkev hodi. Dobro naj jih naklesti, korenito nabije, kadar je potreba! In potreba je zmerom. Naučili se itak ne bodo nič, ker so preneumni, ampak vsaj strah bodo dobili pred palico . . . Kar nam je treba danes še drugega povedati, je tole: ne kradite, ne pobijajte se po krčmah in dedci naj puste babe in babe dedce pri miru, drugače bo joj! Amen.“

Med pridigo, ki ga je zelo prese-netila, in med drugim delom maše se je ozrl Kačur malokdaj na dekleta z rdečo židano ruto, toda videl jo je zmerom, kakor ostane svetla podoba v očesu, če zatisneš trepalnice.

In videl jo je, ko se je napolil v farovž. Najbolj čudno se mu je zdelo, da kljub rdeči bluzi ni bila čisto nič podobna Minki. Njen obraz ni bil bel — belota razbeljenega železa — njene oči niso bile črne in se niso bleščale, njene ustnice se niso smehljale. In vendar se ji je bližalo trepetaje in neradovoljno njegovo srce in njegova kri je bila vroča, ko so bile še hladne njegove misli.

Župnik ga je pozdravil veselo. Sedel je za mizo golorok in brez kolarja. Natočil je žganja Kačurju in sebi.

„Take pridige pa še nikoli nisem slišal,“ se je nasmehnil Kačur.

„Kaj ni bila dobra?“ ga je zavrnil župnik z resnim obrazom. „Kako pa bi vi pridigali tem bebcem in razbojnikom?“

Kačur je spoznal, da je pravica na župnikovi strani, in ni odgovoril.

Kosila sta hitro. Debela, mazolica ženska jima je nosila na mizo in je gledala na Kačurja z neprijaznimi očmi.

Župnik je pokazal s palcem za njo.

„Teže se je otresti človeku takele ženske kakor zakonske žene. Ali mislite, da kaj pomaga, če jo podim stran? Ozmerja me in še komaj, da bi jaz ne moral iz farovža! . . . Je pa že spet zasmojeno!“

„Bog vedi, kaj je bolj prismojeno,“ je odgovorila ženska, pogledala je prezirljivo na obadva in je zaloputnila duri.

„Veste, kaj jo jezi? Ker vas že sinoči nisem privlekel s sabo in ker ne maram, da bi sedela z nama. Rada ima mlade fante.“

Položil je roke na trebuh in se je zasmejal na glas.

„No, kaj bi o tem! . . . Ali mislite dolgo ostati v Blatnem dolu?“

„Nič ne mislim. Nisem mislil priti sem in tudi ne mislim, da bi kaj pomagalo, če bi želel stran. Samo to mislim, da dolgo ne ostanem, ker bi moral drugače umreti, tako žalostno morda, kakor je umrl moj prednik in tovariš.“

„Privaditi se je treba, to je vse. Tudi jaz sem se privadil. Zdaj ne maram od tod, in če bi tudi hotel, bi ne mogel, ker bi mi ljudje zastražili pot s kosami . . . Kam pa bi zdaj? Živel sem tukaj dvajset let in sem se pokmetil — kako bi živel drugače? Ni tukaj drugačnega življenja: bodi z ljudmi, kakor so, ali pa umri! In zdaj še nečem ne drugam. Kam pa bi? Saj bi se povsod smejali in neroden bi bil kakor netopir v soncu.“

„Kaj so tudi vas za kazen poslali sem?“

„Seveda. Kdo bo pa silil v Blatni dol? Ampak zakaj so me kaznovali, ne vem več natanko. Kadar se človek privadi ječi, pozabi na greh . . . Tudi vi, mladi fant, tudi vi boste še kidali gnoj.“

„Kaj ni druge rešitve? Saj ima človek misli, saj ima knjige.“

„Ne. Poglejte mojo knjižnico: brevir je tam in drugega nič. Bilo je še nekaj knjig, pa je menda kurila z njimi in zaradi tega je ne bom zmerjal. Misli, knjige — to napravi človeka nezadovoljnega, slabotnega in bolnega ga napravi. Ampak če delate na polju, če se ukvarjate z živino, vas ne nadlegujejo prav nobene misli in visoko starost dosežete. Meni je že sedemdeset let, pa vas tako položim na tla kakor otroka. Še sto let bom dočakal.“

„Čemu?“

„Glejte, to so vaše misli. Take napravijo človeka čemernega in kislega. Čemu živeti? Vsako leto posebej sem v skrbeh in bridkosti, kako bo rodilo polje, kako bo z živino, kolika bo bera — in kakor bi mignil, mine pomlad in jesen in zima. Vi pa sedite pri svojih bukvah in jamrate: čemu življenje? . . . Slišal sem že o ljudeh, ki so si sami končali življenje. To so pač tisti, ki se pečajo z bukvami. Noben kmet se še ni obesil in tudi o žitnem

klasu še nisem slišal, da bi se bil sam končal.“

Kačur je bil potr. Nekaj težkega, mrtvega mu je leglo na srce.

„Kaj torej razlikuje človeka od živali?“

„Vera.“

Kačur je povetil glavo.

„Pa to ni vse življenje, gospod župnik, teh dvajset let. Saj je bilo življenje tudi prej . . . pred grehom. Kakor sem ga okusil jaz . . .“

Župnik se je ozrl vstran in je gledal s pol zatisnjenimi očmi, kakor v veliko daljavo.

„Bilo je . . . Kaj bi zdaj z njim? Kaj bi s spominom?“

Nasmehnil se je in čudna, mehka svetloba se mu je razlila po obrazu.

„Jaz sem bil takrat ‚hecer‘. Dolgo je že . . . No, mlad sem bil pač in neumen. Kadar je človek mlad, misli, da se vrti ves svet okoli njega. Velike dolžnosti ima, silen poklic, slovesno nalogo . . . in če je ne izvrši, joj narodom! Resnica pa je samo, da ima preveč krvi. Tudi jaz sem je imel preveč. In kaj mislite, da je bila moja velika in slovesna naloga? Učil sem fante prepevati. Tiste domorodne pesmi namreč, ki jih poje človek, kadar je pijan. In za Koseskega sem bil

navdušen. In za Tomana tudi. Ali Toman še živi?"

„Umr! je.“

„No, Bog mu daj mir in pokoj! . . . He, kakšen pa je vaš polklic? Kakšna pa je vaša naloga?“

Kačur je zardel in ni mogel odgovoriti.

„Kaj takega bo, kakor je zmerom. Z ljudstvom se ukvarjate, kaj? . . .“

Pogledal je skozi okno in je skočil izza mize.

„O, ti prekleti paglavec, ti! Še pozimi mi ne puste vrta na miru! Čakaj vsaj, ušivec, da bodo hruške zrele! Te že poznam, Mrkinov si!“

Stopil je od okna, še ves rdeč in razburjen.

„Iz same hudobije gre in mi reže s popkarico cepike! . . . Nikar se ne ukvarjate z ljudstvom. Ono že najbolje samo ve, kaj je zanj: já, pije, pogine — kaj še drugega? Samo tisti ljudje se ukvarjajo z ljudstvom, ki so se mu izneverili. Sami so drugačni, tuji, pa mislijo, da mora biti ljudstvo drugačno . . . Jaz, glejte, sem se vživel vanj in živim z njim že dvajset let in čez, pa ne verjamem čisto nič, da bi se mu hotelo iz tega gnoja v kakšne višave. Naj ostane, kjer je! Kobilica na polje, brencelj na konja, muha pa v krčmo!“

Župnik je vstal izza mize in Kačur se je poslovil.

„Pridite še včasih k meni, pa ne prepogostokrat. Imam veliko posla. Pa s šolo si ne delajte preveč skrbi in truda, saj itak ne boste nič opravili . . . Zbogom!“ . . .

Kačur je šel in ni vedel, kam bi se napotil. Izbe ga je bilo strah, ulice so bile puste in žalostne, goli, blatni hribi so dremali nad kotlom — nikamor niso mogle oči in tudi srce ni moglo nikamor.

Konec vasi, že pod hribom, je stala dolga, nizka, zelo umazana in čemerna hiša, nad vrati pa je visela oblanica. Ni bilo glasu iz izbe in okna so bila tako umazana, da se ni videlo ne v izbo ne na ulice.

V veži je stala postarna, debela ženska in je umivala kozarce.

„Kaj je res krčma tukaj?“ je vprašal Kačur.

„Seveda je.“

Stopil je v izbo, postal je med durmi in bolj se je prestrašil, kot razveselil. Sedela je sama za mizo, v rdeči jopi in zelenem krilu.

Ozrla se je nanj in je vstala počasi.

„Kaj pa bi, gospod?“

„Vina.“

Šla je mimo njega, zibala se je v bokih, debele ustnice so se smehljale.

„Nikoli več ne pridem sem,“ je spreletelo Kačurja v nerazumljivem strahu. Prijel je za klobuk, toda sédel je in je ostal.

„nikoli več ne pridem sem!“ — toda sédel je in je ostal.

Prinesla je vina, postavila je steklenico predenj, pogledala mu je v oči in se je nasmehnila. Nato je prisedla, oprla je komolca ob mizo. Kačur je videl jamice v njenih okroglih, močnih rokah in napeto bluzo nad polnimi laktmi in na prsih.

„Niste še dolgo tukaj, gospod. Šele danes sem vas videla v cerkvi. Dolgčas vam bo v Blatnem dolu.“

„Dolgčas! Že sinoči mi je bilo dolgčas. Zato bom prihajal pogostokrat sem . . .“

Komaj je spregovoril, ga je bilo sram besed. Ona se je zasmejala, prikazale so se jamice v njenih licih in svetli beli zobje so se prikazali.

„Čemu pa bi ne govoril z njo?“ je pomislil Kačur. „Čemu pa bi se malo ne igral z njo?“

Takrat je legla na njegovo srce prva, še rahla, komaj vidna senca iz Blatnega dola. In takrat je še sam slutil v polzavestnem strahu, da je oškropljen.

„Kje pa ste bili poprej?“

„V Zapolju sem bil.“

„Tudi jaz sem že bila v Zapolju. Lepo cerkev imajo tam.“

„Lepo cerkev,“ je ponovil nekoli-ko začuden in ji je pogledal v oči. In ko ji je pogledal v oči, se je zasmejala vdrguč in je položila nena- doma svojo roko na njegovo. Spreletelo ga je toplo in ni odtegnil roke.

„Kako ste čudni, gospod. Kadar spregovorite ali če vas pogledam, se moram smejati . . . In kako majhne roke imate, veliko manjše kakor jaz. In čisto bele . . .“

Kačurju je bilo vroče v obraz in oči so se mu zameglile. Prijel je njeno roko in jo stisnil.

„Saj vas še vprašal nisem, kako vam je ime. Prijatelja bova, zato vas bom klical zmerom po imenu.“

„Tončka mi je ime . . . Jaz bi rada, da bi bila prijatelja.“

„Dajte mi roko, Tončka! Ne, ustnice sem!“

Poljubljal jo je na ustnice, na polna, vroča lica, na vrat in na bluzo.

„Kako znate poljubljati! To ste se pač naučili v mestu, gospod? V Blatnem dolu niso tako voljni in gosposki. Ali boste prišli vsak dan, gospod?“

„Vsak dan.“

„Le pridite! Ko sem bila v cerkvi, sem si précej mislila: morda pride k nam; rada bi, da bi prišel.“

naša luč

želi sreče
in blagoslova
polno leto
1993

mesečnik za Slovence na tujem

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
1 P Novo leto ³ 2 S Bazilij, Gregor 3 N 2. pobožična ned. 4 P Angela Folinjska 5 T Milena, Simeon 6 S Sv. Trije Kralji 7 Č Valentin 8 P Severin 9 S Julijan 10 N Jezusov krst 11 P Pavlin Ogl. 12 T Tatjana, Ernest 13 S Hilarij, Jutta 14 Č Oton, Feliks 15 P Pavel Pušč. 16 S Marcel 17 N 2. nav.; Anton 18 P Marijeta Ogr. 19 T Knut 20 S Fabijan, Boštjan 21 Č Neža (Janja) 22 P Vincenc 23 S Ildefonz 24 N 3. nav. nedelja 25 P Spr. ap. Pavla 26 T Timotej, Tit 27 S Angela Merici 28 Č Tomaž Akvinci 29 P Valerij, Julijan 30 S Martina 31 N 4. nav. ned. ³	1 P Brigita Irska 2 T Svečnica 3 S Blaž, Oskar 4 Č Andrej Cors. 5 P Agata, Albuin 6 S Pavel Miki 7 N 5. nav.; Egidij 8 P Janez iz Mate 9 T Apolonija 10 S Sholastika 11 Č Lurška M. b. 12 P Reginald 13 S Katarina Ricci 14 N 6. nav. ned. 15 P Georgija 16 T Julijana 17 S Silvin 18 Č Simeon Jeruz. 19 P Konrad 20 S Leon, Sadot 21 N 7. nav.; Irena 22 P Sedež ap. Petra 23 T Pust 24 S Pepelnica 25 Č Taras, Viktorin 26 P Aleksander 27 S Gabrijel 28 N 1. post.; Roman	1 P Albin; Feliks 2 T Neža Pr. 3 S Kunigunda (1. kv.) 4 Č Kazimir 5 P Janez od Križa 6 S Frido; Marcijan 7 N 2. post.; Felicita 8 P Janez od Boga 9 T Franciška Rim. 10 S 40 muč.; Makarij 11 Č Sofronij, škof 12 P Doroteja, muč. 13 S Kristina, muč. 14 N 3. p.; Matilda 15 P Klemen Dvorak 16 T Herbert; Hilarij 17 S Patrik; Jedrt 18 Č Ciril Jeruzalem. 19 P Jožef Dev. Mar. 20 S Klavdija, muč. 21 N 4. postna ned. 22 P Lea; Bazilij 23 T Turbiji; Liberát 24 S Dionizij, muč. 25 Č Gos. p. o. z. n. 26 P Emanuel 27 S Rupert, Lidija 28 N 5. postna (tiha) 29 P Ciril; Bertold 30 T Amadej; Rozvita 31 S Modest; Gvido ³	1 Č Hugo, škof 2 P Frančišek Pavl. 3 S Rihard; Sikst 4 N 6. post. (cvetna) 5 P Vincenc; Irena 6 T Viljem; Celestin 7 S Janez de la Sal. 8 Č Vél. četrtek 9 P † Vél. petek 10 S Vél. sobota 11 N VELIKA NOČ 12 P Velikon. poned. 13 T Hermenegild 14 S Valerijan, muč. 15 Č Helena; Peter G. 16 P Bernardka L. 17 S Inocenc; Rudolf 18 N Bela nedelja 19 P Leon IX.; Ema 20 T Hilda; Neža M. 21 S Anzelm; Konrad P. 22 Č Leonid, muč. 23 P Jurij, Voiteh 24 S Fidelis Sigm. 25 N 3. vel.; Marko 26 P Pashazij; Antonin 27 T Hozana; Cita 28 S Peter Ch.; Vital 29 Č Katarina Sien. 30 P Pij V.; Jožef Cot.	1 S Jožef; Drž. pr. 2 N 4. v.; Atanazij 3 P Filip in Jakob 4 T Florjan 5 S Angel; Jutta 6 Č Dominik Savio 7 P Gizela; Flavij 8 S Viktor; Bonifacij 9 N 5. velikonoč. n. 10 P Antonin 11 T Sigismund (Žiga) 12 S Pankracij, muč. 13 Č Servacij 14 P Matija; Bonifacij 15 S Izidor; Zofija 16 N 6. v.; Janez Nep. 17 P Paskal 18 T Erik; Janez I. 19 S Celestin, muč. 20 Č Vnebohod Gosp. 21 P Valens; Evthij 22 S Renata, Julija 23 N 7. velikon. 24 P Marija pom. kr. 25 T Gregor; Urban 26 S Filip Neri 27 Č Avgustin, Cant. 28 P Bernard Ment. 29 S Maksim Emon. 30 N BINKOŠTI 31 P Bink. ponedeljek	1 T Justin, Konrad 2 S Marcelin 3 Č Klotilda (2. kv.) 4 P Kvirin, muč. 5 S Bonifacij, muč. 6 N Presv. Trojica 7 P Robert, opat 8 T Medard; Viljem 9 S Eifrem; Primož 10 Č Presv. Reš. Telo 11 P Bärnaba; Feliks 12 S Janez Fakundski 13 N 11. nav.; Anton 14 P Valerij; Rufin 15 T Vid; Germana 16 S Beno; Gvido 17 Č Gregor B., šk. 18 P Srce Jezusovo 19 S Srce Marijino 20 N 12. nav. ned. 21 P Alojzij Gonz. 22 T Ahacij; Tomaž M. 23 S Agripina; Jožef 24 Č Janez Krstnik 25 P Eleonora, kr. 26 S Janez in Pavel 27 N 13. nav.; Hema 28 P Irenej 29 T Peter in Pavel 30 S Prvi rim. muč.

JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1 Č Teobald 2 P Oton; Vital 3 S Tomaž; Irenej 4 N 14. nav.; Urh 5 P Anton; Vilibald 6 T Marija Goretti, m. 7 S Izaija; Vilko 8 Č Kilijan; Evgen 9 P Veronika Giul. 10 S Amalija; Olaf 11 N 15. navadna n. 12 P Mohor, Fortunat 13 T Henrik; Evgen 14 S Kamil; Bogdan 15 Č Vladimir 16 P Karmelska M. b. 17 S Aleš; Irmgard 18 N 16. nav.; Mirko 19 P Justa; Zlatka 20 T Marjeta, muč. 21 S Danijel (Danilo) 22 Č Marija Magd. 23 P Brigita Švedska 24 S Kristina; Boris 25 N 17. nav.; Jakob 26 P Joahim in Ana 27 T Gorazd; Klemen 28 S Nazarij; Viktor 29 Č Marta; Olaf 30 P Peter Krizolog 31 S Ignacij Lojlski	1 N 18. nav.; Alfonz 2 P Porcijunkula 3 T Lidija, Julijan 4 S Janez Vianney 5 Č Marija Snežna 6 P Jezusova spr. 7 S Kajetan; Donat 8 N 19. nav.; Dominik 9 P Roman; Peter F. 10 T Lovrenc, muč. 11 S Klara; Suzana 12 Č Hilarija; Inocenc 13 P Janez Berhm. 14 S Maksimilijan Kolbe 15 N Mar. vnebozvetje 16 P Rok; Štefan Ogr. 17 T Hijacint, muč. 18 S Helena (Alenka) 19 Č Janez Eudes 20 P Bernard; Lucij 21 S Pij X.; Baldivin 22 N 21. nav.; Mar. Kr. 23 P Roza iz L.; Filip 24 T Jernej, apostol 25 S Ludvik; Jožef Kal. 26 Č Rufin; Ivana B. 27 P Monika 28 S Avguštin, c. uč. 29 N 22. navadna ned. 30 P Feliks 31 T Rajmund; Pavlin	1 S Egidij; Verena 2 Č Maksima; Anton. 3 P Gregor Veliki 4 S Rozalija; Ida 5 N 23. navadna ned. 6 P Petronij, škof 7 T Regina; Marko 8 S Marijino rojstvo 9 Č Peter Kláver 10 P Luka; Nikolaj 11 S Erna; Helga 12 N 24. nav.; Mar. i. 13 P Janez Zlatousti 14 T Poviš. sv. Križa 15 S Žalostna Mati b. 16 Č Ljudmila; Kor. 17 P Robert; Lambert 18 S Jožef K.; Irena 19 N 25. navadna n. 20 P Suzana; Vincenc 21 T Matej, ap.; Jona 22 S Tomaž Vil., šk. 23 Č Lin. p.; Helena 24 P Rupert 25 S Avrelija; Sergij 26 N 26. navadna n. 27 P Vincenc Pavelski 28 T Venceslav 29 S Mihael, Gab., Raf. 30 Č Hieronim, c. uč.	1 P Terezija Det. J. 2 S Angel; varuhi 3 N 27. navadna n. 4 P Frančišek Asiški 5 T Marcelin; Placid 6 S Bruno (3. kv.) 7 Č Rožn. Mati božja 8 P Pelagija; Marcel 9 S Dioniz 10 N 28. navadna n. 11 P Emilijan 12 T Maksimilijan Celij. 13 S Edvard 14 Č Kalist I., muč. 15 P Terezija Vél. 16 S Hedvika; Marjeta 17 N 29. navadna n. 18 P Luka; Julijan 19 T Izak Jogues, m. 20 S Irena; Vendelin 21 Č Uršula, muč. 22 P Bertila, dev. 23 S Janez Kapistran 24 N 30. navadna n. 25 P Krizant 26 T Lucijan, muč. 27 S Sabina; Vincenc 28 Č Simon in Juda 29 P Narcis; Ermelinda 30 S Alfonz Rodr. 31 N 31. navadna n.	1 P Vsi sveti 2 T Verne duše 3 S Just; Hubert 4 Č Karel Boromejski 5 P Zaharija 6 S Lenart; Demetrij 7 N 32. nav. n. 8 P Bogomir 9 T Božidar, muč. 10 S Leon Veliki, p. 11 Č Martin, škof 12 P Jozafat Kunčević 13 S Stanisl. Kostka 14 N 33. navadna n. 15 P Leopold; Albert 16 T Marjeta S.; Jedrt 17 S Elizabeta; Hugo 18 Č Rnsaj; Mehtida 19 P Narsej; Feliks Vaboški 20 S Feliks Vaboški 21 N Kristus Kraji 22 P Cecilija; Maver 23 T Klemen; Kolumban 24 S Flora; Krizogon 25 Č Katarina, muč. 26 P Lenart Portorn. 27 S Virgil Karantanski 28 N 1. adv.; Saturnin 29 P Demetrij, m. 30 T Andrej; Justina	1 S Eligij; Natalija 2 Č Hera (4. kvater) 3 P Franc Ksaver 4 S Barbara, muč. 5 N 2. adv.; Saba 6 P Miklavž 7 T Ambroz; Agaton 8 S Mar. brez. spoč. 9 Č Valerija; Peter 10 P Loret. Mati b. 11 S Damaz; Sabin 12 N 3. adventna 13 P Lucija; Otilija 14 T Janez od Križa. 15 S Kristina, dev. 16 Č Adela; Albina 17 P Lazar; Jolanda 18 S Teotim 19 N 4. adv.; Teja 20 P Evgen 21 T Peter Kanizij 22 S Demetrij (Mitija) 23 Č Janez Kancij 24 P Sv. večer 25 S BOŽIČ 26 N Sv. Družina 27 P Janez Evang. 28 T Nedolžni otroci 29 S David; Tomaž B. 30 Č Rajnerij; Evgen 31 P Silvester, papež

1993 • Bogu otroci • narodu sinovi • nikomur hlapci!

NATIONAL DICTIONARY

Volume 10: A-Z

Date	Country	City	Event	Date	Country	City	Event
50.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	50.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
51.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	51.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
52.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	52.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
53.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	53.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
54.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	54.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
55.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	55.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
56.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	56.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
57.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	57.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
58.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	58.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
59.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	59.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
60.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	60.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
61.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	61.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
62.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	62.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
63.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	63.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
64.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	64.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
65.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	65.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
66.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	66.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
67.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	67.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
68.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	68.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
69.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	69.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge
70.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge	70.1	USA	San Francisco	Golden Gate Bridge

„Pusto vam je pač v Blatnem dolu. Samo blato in sama tema.“

„Ni tako pusto. Ampak malokdaj pride gosposki človek in jaz govorim rada z gosposkimi ljudmi. Vse drugačno besedo imajo in umiti so in tako . . . gladki. Še treba ni, da bi imeli to suknjo in ta ovratnik; po licu bi vas spoznala, da ste gosposki . . .“

„Kako si otročja, Tončka!“ se je zasmeljal.

Napela je ustnice in ga je pogledala začudeno.

„Zakaj?“

„Ne zameri, Tončka! Saj se ti tako lepo poda! . . . Čakaj! Zdaj vem, da ti je ime Tončka, da si lepa in da te imam rad. Pa mi še povej: ali je krčmar tvoj oče ali tvoj gospodar?“

„Ne oče ne gospodar. Rejenka sem v hiši, v sorodu smo si. Teta je hudobna ženska, stric pa je pijanec in je že skoraj vse zapil. Balo mi bo dal, drugega nič.“

„Kaj se misliš močiti, Tončka?“

„Rada bi se, ampak z gosposkim človekom. Takega bi rada, kakor ste vi.“

Kačur je obstrmel, nato se je zasmeljal na glas.

„O, Tončka!“

„Čemu se smejete?“

„Ker mi je veselo pri srcu. Rad te poslušam, ko govoriš tako resno, in rad ti gledam v obraz, ki je tako čudno resen . . . Ni mogoče, da bi bil človek žalosten ob tebi. Nič ni v srcu kakor ljubezen in poželenje.“

„Kako lepo govorite!“

Mračilo se je. Sedela sta v globoki senci, v tesnem objemu. Kri mu je plala v licih, trepetal je in jo je stiskal k sebi.

„Tončka . . . zvečer pridem k tebi.“

„Pridi!“

„Ko bo krčma zaprta . . . ko bo noč.“

„Pridi!“

Nato nista govorila več. Prižgala

je luč in tudi njena lica so bila razpaljena.

Ko se je vračal iz krčme, se mu je zibalo pred očmi, žgalo ga je v licih in ustnicah in čelo mu je bilo potno. Zaslutil je — kakor da bi se bilo zasvetilo za trenutek iz teme — da so bile legle na njegovo srce že vse težke, umazane sence iz Blatnega dola. In spreletelo ga je kakor strah.

„Ne pojdem! Pijan sem bil! Uročen!“

Iz vlažne zemlje, od polja sem, je žehтела zgodnja pomlad. Vzduh je bil poln težkega, opojnega vonja. Zemlja se je dramila in njen prvi dih je bil hropeč in soparen. Pohotne, poželjive sanje so bile še v njem.

„ne pojdem! pijan sem bil!“ „pojdem! zakaj bi ne živel?“

Veter, ki je prišel od onstran hribov, se je mešal z zrakom iz Blatnega dola in z nizkimi meglami in je bil omamljivo topel, kakor nečist objem.

„Pojdem. Kaj bi drugega v Blatnem dolu? Zakaj bi ne živel?“

In ni več videl, kako je utonil lep spomin in kako so ovile težke ponočne sence ves Blatni dol in njega.

II

Kačur je sedel v mračni krčmi. Bled, prepaden in zelo ostarej je bil njegov obraz.

Sredi izbe se je zibal gospodar na pijanih nogah, bil je s pestjo ob mizo in je kričal.

„Kaj takega se v moji hiši ne bo godilo! Moja hiša je poštena! Za lase bom vlekel vlačugo na cesto in tega prekletega škrice z njo!“

Debela krčmarica je stala med durmi, roke oprte ob boke.

„Kaj pa vpiješ nad njim? Saj je že rekel, kaj misli. Pusti ga zdaj na miru!“

Krčmar je umolknil, gledal je nanj z zakrvavelimi, neumnimi očmi.

„Kaj je rekel?“

„Glej ga, pijanca! Kaj ni pravkar vstal in se zaklel, da jo vzame, kakor je: brez dote in bale?“

Krčmar se je zazibal, širok nasmeh se je prikazal na upadlem, neobritem obrazu, stopil je bliže, stegnil roko prek mize ter prevrnil kozarec.

„Če je taka, pa naj bo!“

„Naj bo!“ je odgovoril Kačur s hripavim glasom in se je dotaknil mokre krčmarjeve roke. Nato je vzela klobuk in je vstal.

„Kam pa? . . . Liter na mizo, stara!“

„Nimam časa,“ je zamahnil Kačur in je stopil iz izbe brez pozdrava.

V veži je srečal Tončko, ki je bila objokana. Hotel je molče mimo nje, toda okrenil se je in jo je prijel za roko.

„Tončka!“

Hotel je govoriti, toda ni našel besed, ustnice so se mu še tresle od razburjenosti.

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Slovenski misijonski dan v Bedfordu v soboto, 10. oktobra, je tudi letos kar dobro uspel. Prihod našega veleposlanika gospoda Matjaža Šinkovca z družino je dal tej naši vsakoletni prireditvi še posebno obeležje. Po maši smo se zbrali v župnijski dvorani, kjer je ambasadorja pozdravil in izrekel dobrodošlico, tako njemu kot njegovi družini, gospod Miha Rehberger. Na kratko mu je predstavil slovensko skupnost v Bedfordu in kratko zgodovino cerkvenih, kulturnih in zabavnih prireditev, ki jih je ta skupnost organizirala v preteklosti in od katerih je nekatere obdržala vse do danes. Gospod se je za ljubeznivo dobrodošlico lepo zahvalil in izrazil upanje, da se bo v bližnji prihodnosti srečal še z večjim številom rojakov, ki tokrat niso mogli biti navzoči. Misijonski dan smo nadaljevali z običajno misijonsko tombolo in srečolovom. Na skromen način smo tudi letos skušali zbrati nekaj pomoči za naše misijonarje po svetu. Naš letošnji prispevek, 434,12 funtov, z misijonskega dne in darov posameznikov je sicer zelo majhen v primerjavi s potrebami naših mi-

sijonarjev, je pa zato toliko bolj iskren, kajti v večini primerov so to darovi „uboge vdove“ iz evangelijske prilike.

Spodaj objavljamo imena posameznih dobrotnikov, v upanju, da se jim bo še kdo pridružil: Franc Lapanja 50 funtov; Nada Sekolec 25; Anton Zle 20; Marija Grčar 20; Marica Biberovič 20; Janez Prevc 20; Anica Kranjc 20; Rudi in Ivanka Zajc 15; F. Sedelšak 10; N. N. 10; Marcela Klemenčič 10; Franček Vučina 10; Janez Saje 10; Jaka Kenk 10; Filip Vidmar 10; Ivan Lavrič 10 funtov.

V dneh od 21. do 25. oktobra so bili *gostje našega doma* fantje Ljubljanskega okteta, ki je imel v soboto, 24. oktobra, v Londonu uspešen in zelo dobro obiskan koncert. V času bivanja v Londonu so se, po njihovih lastnih izjavah, v domu slovenske katoliške misije zelo dobro počutili, čeprav v skromnih okoliščinah, saj so se morali zadovoljiti s spanjem na pogradih, prav kot mlajši obiskovalci-študentje.

Ob rednem *jesenkem sestanku* slovenskih izseljenjskih duhovnikov, ki je bil tokrat prvič v matični domovini, so duhovniki s škofom Metodom Pirihom v sredo popoldne, dne 14. oktobra, priredili izlet v Kočevsko Reko in obisk

Srečko Jereb in župnik iz Londona pri množičnem grobišču v Kočevskem Rogu.

množičnih grobov v Rogu. Pri ogledu spodnjega morišča-brezna nas je župnik Cikanek, katerega eden od njegovih dveh ubitih bratov je najbrž tudi tam pokopan, povsem nepričakovano srečal svojega farana Srečka Jereba iz južnega Walesa, ki je tja pripeljal skupino prijateljev in sorodnikov, da bi se poklonili spomину žrtev množičnega povojnega pokola. Bili so presenečeni, ko so pri jami naleteli na svojega primorskega škofa in toliko duhovnikov.

avstrija

PREDARLSKA

● *Pohod na Triglav.* Za dopustniške dni je Planinsko društvo pripravilo za svoje člane pohod na Triglav. Tako posamezniki kot planinska društva naših zdomcev in izseljencev si privoščijo, poleg obiska domačega kraja, še kratak izlet na našega najbolj priljubljenejšega očaka Triglav. Najbolj pogumni člani društva smo se odpravili na pot s štajerske strani proti Gorenjski 10. avgusta. Mimogrede smo se ustavili na Brezjah pri Mariji Pomagaj. Na Dovjem smo obiskali Aljažev grob, v Vratih pa smo se ustavili pri slapu Peričnik, ki je bil zaradi suše zelo majhen.

Zbirališče je bilo pri Aljaževem domu, od koder smo se naslednjega dne zjutraj povzpeli po Tominškovi poti na Kredarico. Tam so se nam pridružili planinci s primorske strani. Kar dobršen del poti je bil že za nami in enourni počitek se je kar prilregel.

Najtežja pot nas je čakala, vzpon na Vršac. Naš vodič g. Felbar je skrbel za varnost in nas vzpodbujal k vztrajnosti. Vreme nam ni bilo preveč naklonjeno, megla se je potegnila in nam zastirala pogled. Veseli in ponosni smo bili, ko smo stopili na najvišji vrh Slovenije, ki je simbol slovenstva. Za nekatere je bila pot kar precejšnja preizkušnja. Zato ni čudno, da se je nekatere loteval strah, kako nazaj. Ker smo bili v dobrih rokah, smo končno premagali strah in se podali na Dolič h koči, kjer smo prenočevali. Pozabili smo na vse ugodnosti, ki jih imamo doma in zaradi utrujenosti prav sladko prespali noč. Ostal

nam je še zadnji dan. Tega smo izkoristili za pohod od Doliča, mimo Triglavskih jezer, čez Komarčo do kočice pri Savici. Zaradi precej dolge in naporne poti se nam je počitek močno prilagel. Ko smo se še dodobra najedli, smo se podali na lažjo in bolj ugodno pot domov. Kar je lepega, hitro mine. Ostali pa so spomini na vsa doživetja in srečanja z mnogimi ljudmi. Za manj izkušene pa bo ostal grenak spomin na strah, ki so ga morali prestopiti ob prepadih in strmih skalah. Tu se krepi junaštvo in pogum, kako se je treba spoprijemati s težavami in odločitvami.

V upanju, da se še kdaj zberemo na lepih slovenskih planinah in vrhovih, smo se ločili in poslovili: na svidenje v prihodnjem letu!

- *Planinska maša.* Čeprav so jezenski dnevi že krajši, vendar nas gore še vedno vabijo v svoj objem z očarljivostjo živih barv in prijetne toplote. Naše društvo je nekaj planinskih pohodov prihranilo za ta čas. Vsakoletno planinsko mašo nad Bodelom smo opravili na tretjo nedeljo v septembru. Dopoldan je bil sončen v višjih legah, po dolini pa se je zadrževala megla. Ni čudno, da so se ljudje iz mesta, ki leži v dolini, odpravili na gore. Mimo nas se je vila kar procesija turistov. Nas, planincev, se je tokrat zbralo nenavadno veliko število. Kapelica, kjer imamo mašo, je bila premajhna; maša je bila kar pod milim nebom. Pridružili so se nam tudi nekateri drugi planinci in domačini, ki imajo tod svoje domačije in se ukvarjajo z živinorejo.

Pri maši smo premišljevali o človekovi povezanosti z naravo in vsem, kar je Bog ustvaril. Kdor ima odprte oči in malo smisla za lepoto, je lahko to ta dan občutil. Vse naokrog so nas obdajale gore, ki so se iskriale v dopoldanskem soncu, nas pozdravljale in vabile. Pod nami v dolini so se košatile vasice, ki se ponašajo s starodavnimi lepo prenovljenimi fasadami, značilnimi za ta kraj. Vse urejeno, čisto in okrašeno s cvetjem, nagovarja izletnika in tujca in mu ponuja gostoljubje. Vmes pa pesem zvoncev po planinah, svež zrak in mir, kjer se spočijeta duša in telo.

Po končani maši smo se razkropili na vse strani. Največ se jih je odpravilo k planinski kočici k počitku in okrepcilu.

Pod znamenjem lepše prihodnosti.

V glavnem pa smo porabili ta dan za sprehod. Pot nas je vodila na drugo stran. Po nekaj urah smo se vrnili na svoje domove.

To je bil spet dan, ki ga je naredil Gospod. Marsikomu se je utrnila ta misel, ko je vesel in zadovoljen preživel nedeljski dan na planinah.

- *Romanje v Einsiedeln.* Ko se vrnemo s počitnic in dopustov, nas že čakajo različne prireditve, pohodi na planine in naše vsakoletno romanje k Materi milosti v Einsiedeln. Čas za prijave je kar kratek, zato se do zadnjega dne ne ve, kdo se ga bo udeležil. Neprijetna zadeva za prevoz! Končno se je pa vse dobro izteklo.

Naše romanje naj bi bilo poživitev vere in doživetje koščka domovine v tujini. Sem pridejo razkropljeni Slovenci iz cele Švice, zahodne Avstrije, južne Nemčije in iz domovine. Višek je skupna maša, ki jo opravi vedno eden od slovenskih škofov skupaj z izseljenjskimi duhovniki. Tokrat se je vabilu odzval narodni voditelj za Slovence po svetu g. škof Metod Piriš. V nagovoru med mašo nam je najprej posredoval pozdrave slovenskih škofov iz domovine. V pridigi je razvijal misel o Marijini zvestobi Bogu in njenem poslanstvu. Od tod naša dolžnost, biti zvest Bogu in domovini. Vse je pritegnilo ubrano petje pevskega zbora Lubnik. Mogočno je odmevala pesem in baziliko kljub njeni velikosti napolnila. Prvikrat smo zaslišali mogočne orgle, iz katerih je izvabljal glasove prof. g. Tone Potočnik (naš vodič po Rimu). Pisana množica ljudi, domačih in tujih, je po petju litanij vesela in zadovoljna zapuščala sveetišče. Mnogi so občudovali narodne

noše in spraševali: „Od kod ti ljudje?“ Einsiedeln je postal ta čas slovenski; povsod slovenska beseda in pesem.

Sledila je popoldanska prireditev. Za to so poskrbeli: Folklorna skupina s ptujskega polja, ki je prikazala stare običaje pri spraviljanju čebule. Te starožitnosti sta spremljali pesem in glasba, ki jo poskušajo nanovo poživiti in ohraniti mlajšim rodovom. Pevski zbor Lubnik je pod vodstvom g. Tozona poslušalce znova navdušil. Domači zbor in dekleta ter folklorna skupina so zaključili bogati program. Ta kulturni spored bi morali videti in doživeti vsi tukaj živeči Slovenci. Žal, bilo je dano tako redkim!

Namen letošnjega romanja je bil posvetitev slovenskega naroda Mariji. Nekateri so to posvetitev opravili že doma na praznik Marijinega vnebovzetja, drugi pa sedaj v Einsiedelnu. Izročili smo se ponovno Mariji v njeno materinsko varstvo: sebe, naše zdomce in izseljence, našo domovino in ves slovenski narod. Da bi ostali zvesti tej posvetitvi vse življenje, naj bo še naprej naša goreča prošnja!

LINZ

V nedeljo, 8. novembra, smo praznovali v našem centru *martinovanje*. V ta običajni praznik smo poleg našega natakarja g. Martina Dominka proslavili tudi rojstni dan gg. Joun in Zoreta. Seveda je bila ena od prvih pesmi „Pojd' mo na Štajersko... Prva je kuhar'ca“. Odkar ga. Anica Duhanič zaradi boleznij več ne kuha, je to naporeno delo vzela v roke ga. Silva Joun. Tudi ona ni posebno zdrava, a kadar gre za delo v slovenski skupnosti in petje, ji ni nikoli pretežko.

Poročna slika Zlatka Hausederja in Ingeborg Geßl iz Peuerbacha.

Drugi je natak: še preden se ljudje usedejo, že sprašujejo, kje je Martin, in vsak gost bi bil najrajši prvi in vrsti. Tudi g. Martinu ni to delo nikoli pretežko in nam pomaga vsako nedeljo do zadnjega. Vso družbo vedno razveseli g. Zlatko s harmoniko, ko nam zaigra domače viže. Za ta praznik nam je skuhalo ga. Zore golaž, da je bilo kdaj malo drugače. Poleg vsega sta pripravili ga. Silva in Zore tudi potice in raznega peciva. Vso jedačo in pijačo so plačali godovnjaki. Lepa hvala vsem za vse!

Lepo smo se imeli tudi tretjo nedeljo v oktobru. Ta dan smo v našem centru slavili *rojstni dan* g. Viktorja Kereca. Da praznuje, nam je povedal šele, ko smo že sedeli za mizami. Tako se za to slovesnost nismo mogli posebej pripraviti. Kot zelo močnemu steburu naše skupnosti mu želimo, da bi nas še dolga leta podpiral med nami. Plačal nam je vso pijačo. Bog naj mu plača njegovo dobroto!

27. junija sta se v Peuerbachu poročila Zlatko Hauseder in Ingeborg Geßl. Ker sta gradila hišo, se je s poroko malo zavleklo in imata zato v naročju kot najlepši božji dar, otročka. Mlademu paru iskreno čestitamo in naj jima bo ta prelepa cvetlica vse življenje veselje!

Gospa Marjeta Dini (roj. Zore) je 20. in 22. oktobra uspešno naredila *izpit za magistro* (v pedagogiki in obratni ekonomiji). Čestitamo in ji želimo velikega uspeha v življenju!

G. Ivan Tkalec je moral zopet v *bolnišnico*. Nikoli v življenju še ni bil operiran, v 85. letu starosti je pa moral na

operacijo črevesja. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

DUNAJ

V nedeljo, 4. oktobra, smo organizirali *romanje in izlet* v Waldviertel in Weinviertel. Kljub slabemu vremenu nas je bilo za cel velik avtobus — kar 55 oseb — in smo bili vsi zelo dobro razpoloženi. Pot tja in nazaj je v verzih takole popisala soudeleženka Lučka E.:

*Oblaki težki, dobro jutro,
kam nese veter danes vas močan,
le kakšen razburljiv
me danes čaka dan.*

*Se usedem v avto,
z mislijo sem že med vami,
prijatelji, Slovenci dragi.*

*Gospod ovčice svoje
žene danes na daljno pašo,
hiti naš bus,
da ne zamudimo sveto mašo.*

*Se god oznani svetega Frančiška,
ki ščiti kužke, bolhke in tud' miška.*

*Z molitvijo, priprošnjo
zapustimo Gürtel,
v razgovoru živahnem
mine hitro pot —
v jutranjem prebujanju se kaže nam
Weinviertel.*

*Od daleč vidi se naš cilj prav majhen,
a glej, v resnici to mogočen
hram je Matere drei Eichen.*

*Pri pesmi župnik
trudi se najbolj očitno,
mrmravo vsi za njim —
eni počasi, drugi pa prehitro.*

*Na čas pozabimo v svetem
božjem hramu,
prehitro mine, odpusti Bog,
če ostanem tu brez rime.*

*Duševne hrane smo se res naužili,
se svojemu želodcu bomo oddolžili.
Šibijo mize se, a le za kratek čas —
ko citre zazvene,
je prazen krožnik, glaž.*

*Na sprehod po jesenski pisani paleti,
čepav dežuje,
ponuja se narava mi, da moram vzeti.
Bo pisan pušeljc za turobne dni
pričaral srečo in veselje mi.*

*Na grajska vrata gor', na strmi skali
zaman so tolkli preostali.*

*Ah, se krofom slastnim
res ne da odreči,
za nas jih spekel Oswald je
v domači peči.*

*Drvimo dalje, čas nas že preganja,
je plan porušen, župnik nam oznanja.*

*Še kupico s heurigem
izpraznimo do dna,
na zdravje vošč'mo Frančku iz srca.*

*Zvenijo citre zadnjo melodijo,
prijat' lji dragi, voščim vam adijo.*

V petek, 23. oktobra, smo v prostore našega Slovenskega pastoralnega centra sprejeli petčlansko *begunsko družino* iz Bosne. Že imena Faruk, Hanifa, Samela (11 let), Zlatan (9 let), Safet (2 leti) povedo, da so muslimani. Treba je reči, da so urejeni ljudje, ki poznajo red in čistočo.

V nedeljo, 8. novembra, smo v naši cerkvi Srca Jezusovega ob 9.30 skupaj z nemško govorečimi verniki obhajali *zahvalno nedeljo*. Cerkev je bila polna, maša dvojezična. Župnik Toni Štekl mora kar krepko paziti, da vse dele maše pravilno enakomerno porazdeli, da sta obe skupnosti zadovoljni. In sta tudi bili zadovoljni. Po maši je s polurnim koncertom nastopil naš tamburaški orkester.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

● XXXII. Slovenski dan

V začetku oktobra smo v Eisdeno imeli XXXII. Slovenski dan, katerega program je že kar tradicionalen.

Ob 16. uri je bila božja služba. Tej je sledil kulturni program, kjer so nastopali naši najmlajši iz Biba šole, Slomšek v mešani in moški zasedbi, moški zbor Vrtnica iz Nove Gorice in Slovenska folklorna plesna skupina iz Nizozemske.

Vsi nastopajoči so častno opravili svojo nalogo.

Domače kulturnike že poznamo. Hvaležni smo jim za njihovo požrtvovalnost in solidnost. Naj se zavedajo, da

Naši najmlajši iz Biba šole.

v našem okolju opravljajo zelo važno poslanstvo in da nas v častni luči predstavljajo v očeh tujega sveta.

Folklorna skupina iz Nizozemske je čudovita. Trdoživa! Kljubuje času in spremembam okoliščin. Zasluži naše tople čestitke in dobre želje.

Moški zbor Vrtnica iz Nove Gorice je kljub naši relativni hladnosti in počasnosti presenetljivo navdušil dvorano. S svojimi ubranimi glasovi so nam občuteno tolmačili misli in čustva domačih in tujih komponistov. Hvala jim!

Smemo reči, da je bil XXXII. Slovenski dan gosposka prireditev, na visoki ravni. Nismo tedaj tako ubogi „hlapčki“, kot so nam včasih nekateri dopovedovali. Kot Slovenci smemo nositi glavo pokonci . . .

Prosta zabava je bila v sosednji dvo-

Oktet Vrtnica iz Nove Gorice je poslušalce očaral.

Slovenska folklorna skupina na Nizozemskem elegantno nastopa.

rani iste stavbe. Ne moremo se pritoževati glede obiska. Velika dvorana je bila polna. Godbeniki so pa tako udrihali po svojih instrumentih, da je bil prijateljski pogovor skoro nemogoč.

Vsiljuje se nam nova miselnost, ki se ogreva predvsem za oglušujočo, ropotu podobno, muziko, čevapčiče, klobase in pijačo — za duhovne in kulturne vrednote pa kaže malo smisla . . .

Pozor!

Slomšek ima za seboj sijajno zgodovino. Bil je pokončen skozi vsa leta, več kot 32 let. Že od svojega začetka je zavestno nastopal pod slovenskim imenom. Ponosno je prenašal omalovaževanje domovine. Žalostno bi bilo, če bi se poplitvil sedaj, ko za naš narod, počasi sicer in mukoma, nastopajo novi časi.

Če bo Slomšek hotel ostati zvest duhovnim in kulturnim vrednotam našega naroda, se bo moral naučiti plavati proti toku. Pri tem naj mu pomaga zgled velikega Slomškarja, legendarnega Štefana Roglja, ki je umiral pred 30 leti, prav med II. Slovenskim dne-

vom. Štefanu Roglju so duhovne in kulturne vrednote bile nekaj svetega. Njim je posvetil svoje moči do zadnje kapljice.

Rešitev Slomška je tudi danes v Slomšku, ki je bil slovenski pionir za duhovne in kulturne vrednote.

Čevapčiči in potica so dobra in koristna stvar, toda v naših velikih časih potrebujemo še kaj več . . .

Med nami je veliko lepega. Skrbimo, da se bo to ne samo ohranilo, ampak se lepo *razvijalo*.

Iskrene čestitke in zahvala številnim *sodelavcem*.

● *Srebrni jubilej župnije Kolderbors*

Slovesno božjo službo je za to priložnost vodil krajevni škof msgr. Paul

Ponosni smo na Slomškov zbor, ki nam prepeva že desetletja.

Schruers; pri njej se je slovenski duhovnik flamskim vernikom zahvalil za zavzeto sodelovanje pri akciji v korist beguncem v Sloveniji. Pri priložnostni akademiji v dvorani je imel glavno besedo naš Slomšek, ki je v mešani in moški zasedbi odlično izvedel vrsto glasbenih umetnin in pri poslušalcih vzbudil prijetno presenečenje. G. škof je začuden vprašal: „Kaj so ti odlični pevci res iz rudarskih družin?“ Odgovorili smo: „To so bivši rudarji in rudarski otroci.“

Za begunce v Sloveniji nam je župni-ja izročila 20.000 belgijskih frankov.

• Srečanje v Našem domu

Mešani zbor Naš dom, ki ga vodi ga. Lojzka Novak, je organiziral srečanje štirih pevskih zborov iz naše okolice. Srečanje je bilo prav prijetno. Tudi Naš dom je lepo zapel in si pridobil novih prijateljev. Veselimo se vsega, kar je pozitivno in spoštovanja vredno. Večer je potekal v prijetni družabnosti.

• *Sreča v mladi družini:* V Vuchtu se je v družini Renata in Jacky Pirc-Jacken rodila ljubka hčerka, ki jo kliče-jo Jasmina. Želimo vse dobro.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije poleg slovenskega doma v Chatillonu.

Na sveti večer (24. decembra) bo polnočnica ob desetih zvečer, na božič in novo leto maša ob petih popoldne.

Na Vse svete, ko molimo za lastno posvetitev in za večno življenje naših dragih rajnih, smo se zbrali v res lepem številu. Slovesno smo opravili tudi posvetitev Mariji, kraljici svetnikov in kraljici Slovencev. Slovesnost je bila toliko lepša, ker je somaševalo več duhovnikov: prelat Čretnik, lazarist Robert Petkovšek, Silvo Novak, župnik iz Loma pod Storžičem, sodeloval je pa tudi diakon Pavle Novak.

MESNIL-ST. DENIS (Yvelines)

15. oktobra je v Mesnil-St. Denis umrla sestra Štefanija Novak iz kon-

Pokojna sestra Štefanija Novak

gregacije Oblates de l'Assomption, stara 85 let. Rodila se je v vasi Hudo, fara Prečna, blizu Novega mesta, proti Trški gori. Bila je iz dobre krščanske družine. V tedanjem vernem okolju je bila članica Marijine družbe. Sicer pa odlična šivilja, njene spretno roke so ustvarjale čudovito vezenje in kvačkane.

V letih 1930 do 1937, ko je bil v Prečni kaplan Janko Komljanc, svetniško goreči in svetovno razgledani duhovnik, je iz njegove fare stopilo šest deklet k sestram Oblates de l'Assomption. To družbo je za misijonsko dejavnost na Vzhodu ustanovil leta 1865 v Nimesu Père Emmanuel d'Alzon, za katerega se sedaj vrši postopek za proglasitev za svetnika. Prva iz prečanske fare je vstopila sestra Štefanija, za njo druge, med njimi sestra Cirila. Sestra Štefanija je najprej delovala v Beogradu (1932—1948), kjer je okušala grozote druge svetovne vojne in začetek komunistične diktature. Leta 1948 je prišla v Francijo in tukaj delovala v različnih ustanovah svoje kongregacije, med drugim tudi na Bayard Presse, kjer asumpcionisti širijo apostolat tiskane besede (La Croix itd.). Z božjo pomočjo se je povsod znašla, tudi v najbolj kritičnih trenutkih med vojno, povsod je bila čudovito uspešna.

Počasi so pojenjale njene moči. Nastopila je kruta bolezen raka in z njo veliko trpljenje, a v sredi sosester je mirno zaspala v domu ostarelih sester. Pogreb je bil 19. oktobra in sestra Cirila je poskrbela, da so zazvonili tudi prečanski zvonovi in da so jo na zadnji

zemeljski poti pospremili tudi njeni rojaki.

PAS-DE-CALAIS in Nord

Božična skrivnost bo povezala naše družine. Razkropljeni se bomo za praznike božjega učlovečenja zbrali ob jaslicah. Z duhovnimi obnovami in z dobro adventno spovedjo se bomo pripravili na *praznovanje božiča*: 29. novembra ob 16. uri Armentières, v cerkvi sv. Terezije; 5. decembra ob 17. uri Lievin, N. D. de Lourdes; 6. decembra ob 16.30 Tourcoing, v kapeli Pomočnic duš v vicah, rue D'Austerlitz; 19. decembra ob 18. uri Coisilles, v farni cerkvi; 20. decembra ob 17. uri Carnières, pri Cambrai.

Prilika za adventno spoved pred vsako mašo! Vabljeni!

Praznik sv. Barbare bo 4. decembra. Ob 10.30 maša, nato skupno kosilo.

Miklavževanje bo 13. decembra ob 16. uri v farni dvorani v Mericourt.

Polnočnice: v Bruay-en-Artoisu ob 18. uri v cerkvi sv. Barbare, v Méricourt pa ob 24. uri. Božične in novoljetne maše po nedeljskem redu.

Zakrament sv. krsta sta prejela Gwenaela Leclerc in Štefan Dheruelle. Naj ostaneta zvesta krstnim obljubam!

Vsem rojakom milosti polne božične praznike!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

22. oktobra je bil *pokopan* Anton Jurca. Veliko, veliko ljudstva je prisostvovalo pogrebni maši, ki jo je daroval sin Janko z župniki-somaševalci, ki so prišli iz dekanije in sploh s severnega dela Meurthe-et-Moselle in od drugod. Bil je prisoten tudi zastopnik škofa in škofije. Ta se je pokojnemu in družini zahvalil za veliko delo, ki ga je pokojni vložil za obnovo kapele; takrat je bila v zelo slabem stanju, po obnovitvi pa kar čedna in je to še tudi danes. Izrazil je svoje sočustvovanje družini, ki je veliko storila za duhovni blagor škofije že s tem, da je dala sina-duhovnika, pa tudi s svojim pričevanjem za Kristusa.

Anton Jurca je bil rojen 1906. leta na Dolenjskem. Dosegel je lepo starost 86 let. Prišel je v Francijo z 18. leti, bil rudar in pozneje delovodja. 1946 se je poročil z Anico Zupan. V

zakonu sta se jima rodila otroka Janko, ki si je izbral duhovniški poklic in je zdaj župnik v Labry pri Jarny, in Bernardette, ki je opravila visoke študije za zdravstveno pomoč bolnikom.

Gospod, daj pokojnemu Antonu večni mir in pokoj, in večna luč naj mu sveti. Naj počiva v miru.

MARSEILLE

Na Rue Paradis se ne moremo več sestajati, ker je ob nedeljah tam vse zaprto, s. Marie-Rose pa je premeščena v Méry s./Marne; morali smo iskati drug kraj za naša nedeljska srečanja. Sprejele so nas francižkanke na Rue Breteuil. Prihodnjič bo slovenska maša tam na nedeljo pred božičem, 20. decembra, ob 5. uri popoldan. Vhod do kapele ni z Rue Breteuil, pač pa na drugi strani, z Rue Lacédémone.

MERLEBACH in okolica

Po dolgem času spet poročamo, kako živimo in kako nam življenje in čas potekata od pomladi do sedaj, ko že rinemo v mrzlo zimo.

Prijetnih dogodkov in srečanj pri nas ne manjka. Vsako nedeljo se zbiramo k maši ob 10. uri v kapeli sv. Jožefa, enkrat mesečno pa po maši v prostorih naše misije k skupnemu kosilu. Vsakokrat je prijetno. Medsebojnih srečanj je vsakdo vesel.

20. junija smo se peljali z avtobusom na izlet v Nemčijo na otok Mainau. Doživeli smo zelo lep dan. Domov smo prinesli čudovite vtise, ki nam jih je nudil otok. Otok sam je značilen zaradi tropskega podnebja. Na njem rastejo mnogi tropski sadeži. Prav bogato obložena s sadežem so se nam bahala drevesa mandarin, pomaranč in limon, da ne govorimo o vsakovrstnem cvetju, ki krasi otok. Enkratno! Kdor še ni bil na Mainau, naj se odloči za ogled teh lepot. Ob tej priliki smo se peljali tudi v Švico in si ogledali močelni padec reke Ren.

Nato sta se na široko odprla počitniška meseca julij in avgust. Kdor se ni daleč odpeljal, temu je 15. avgust, Marijin praznik, nudil toplo srečanje ob starem mlinu. Ob Marijini kapeli sta g. škof Raff iz Metza in g. škof Bär iz Holandije posvetila vse slovensko ljudstvo

v varstvo božji Materi. To svečanost je povezala nit molitve in posvetitve slovenskega ljudstva z vsemi Marijinimi svetišči po Sloveniji.

Prvo nedeljo v septembru smo se spet zbrali v Stirin Wendelnu. Kot vsako leto, tako tudi letos ni manjkalo domačih pristnih slovenskih dobrot.

20. septembra smo sprejeli v našo sredo novomašnika Alberta Krapeža. Ob 10. uri je imel pri nas v Merlebachu ponovitev nove maše. Preživeli smo lep dan. Novomašniku smo želeli vsi veliko uspehov in obilo žetve pri duhovniškem delu. Albert Krapež je sin slovenskih staršev Ivana in Magde Krapež. Za duhovnika je študiral v Metz. 28. junija je bil posvečen v meški katedrali. Slovesno novo mašo je imel 5. julija v farni cerkvi Fameck, kjer je bil tudi rojen. Ponovitev nove maše je imel tudi v Sloveniji 9. avgusta, v rojstni vasi svojih staršev Vrhpolju pri Vipavi. Vrhpoljčani so ga toplo povabili in prisrčno sprejeli. Pesem Vrhpoljčanov se je dvignila visoko v nebo v zahvalo za novega božjega služabnika.

18. oktobra smo imeli ponovno velik dan, prišel je v našo sredo škof Raffin iz Metza. Ob 10. uri je bila slovesna maša. Spomnili smo se vseh trepečih v vojnem nasilju in skupno prosili za mir doma in po svetu.

Ob isti priložnosti smo imeli tudi čas sprejeti med nas generalnega konzula za Slovence g. Andreja Novaka. Svoj sedež ima že od 1. septembra v Strasbourgu.

nemčija

STUTTGART-okolica

Slovesna nedelja — Gospodov dan, 18. oktobra, je bil za naše rojake v Stuttgartu posebno slovesen. Povezal je kar tri pomembna slavja. Med nas je prišel letošnji novomašnik, gospod Andrej Poznič, sin izseljenskih staršev. Rojen je bil v Buenos Airesu, kjer je dokončal gimnazijske študije. Bogoslovne študije je opravil v Ljubljani. Ker je njegova teta, Marija Prijatelj, zdrav-

Alojz Švarc iz Sp. Kungote in Andreja Bajec, rojena v Heidenheimu, sta se šla poročiti pod goro kralja Matjaža. V župnijski cerkvi v Globasnici pod Peco sta si 19. septembra obljubila ljubezen in zvestobo za zmeraj.

Zajci so hobi Stanka Plajnska iz Ptuja. V Möckmühlu v Nemčiji jih goji že desetletje. Ko je stanoval še v Heilbronn, se je dnevno vozil 30 km daleč z vlakom (zaposlen je pri železnici), da jih je nakrmil. „Veliko skrbi, pa tudi veliko veselja,“ pravi.

nica v Heilbronn, se je mladi bogoslovec večkrat oglasil pri njej in s tem navezal tudi stike z našo župnijo v Stuttgartu. Veseli smo bili, da se je odzval našemu vabilu, da v Stuttgartu ponovi novo mašo in rojakom na tem področju podeli novomašniški blagoslov. V zahvalo mu je naša skupnost podarila lep mašni kelih. Tudi darovanje pri bogoslužju je lahko vzel s seboj, da bo lažje prebrodil finančne težave ob začetku kaplanske službe v Novem mestu.

Hkrati s slovesnostjo ponovitve nove maše smo praznovali tudi *dvojni jubilej* slovenskih Marijinih sester, ki že 25 let vršijo službo pri Karitasu v našem mestu. Nastavljene so v domu za ostarele in onemogle Haus Gutenbrunn v Rotu. Sestra Nives Snoj pa je praznovala tudi *zlati jubilej* redovniškega življenja.

Marijinim sestram se naša župnija ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje za pomoč pri pouku otrok na sobotni šoli. Od leta 1970 naprej je bila za to naloga na razpolago ena od sester. Da bo zlata jubilarica še dolgo obujala žive spomine na Stuttgart, smo ji podarili knjigo Stuttgart v besedi in sliki, ki si jo bodo lahko ogledovale tudi druge sestre.

Zahvala — spomin srca — Na praznik Vseh svetnikov smo imeli kot običajno zahvalno romanje k Ave Mariji v Deggingen. Rojaki, ki jim smisel za zahvalo še ni opešal, so prišli na romanje z vseh strani dežele. Marijin hram je bil en sam slovenski cvet zahvale, hvale in prošenj. Ob svetopisemski besedi, „da človek seje, Bog pa daje rast“, smo se po božji Materi zahvalili Bogu za vse dobro, kar nam je naklonil v tem letu. Hvaležno smo si priklicali v spomin delo, ki smo ga lahko opravljali in z njim služili kruh, božje varstvo na potovanjih, razumevanje v zakonu in družini, potrebno zdravje iz dneva v dan, dobre prijatelje, ki so nam stali ob strani, in ne nazadnje božje odpuščanje, ki nas je vedno znova posvečalo, in pa seveda za mir v deželi, kjer živimo in delamo.

V molitvi smo se spomnili 16 rojakov, ki so se to leto preselili v večnost.

Zahvalo Bogu so navzoči pokazali z vzornim sodelovanjem pri božji službi in prejemanju zakramentov. Do božje

Materi pa je prekipel spomin dobrega srca ob pesmih med mašo in ob petih litanijah. Ko smo si ob slovesu podajali roke, smo občutili, da smo se ob romanju zblížali tudi med seboj.

Srečanje žena in deklet — Od 16. do 18. oktobra se je 38 žena in deklet iz naše župnije srečalo v Bonlandenu v Allgäu. Srečanje je bilo namenjeno premišljanju o problemih življenja v zakonu, družini in v moderni družbi nasploh ter poglobljanju verske zavesti ob srečanju z Bogom, ki je edini pravi osvetljevalec in usmerjevalec življenja.

Vsebinsko srečanja sta izpolnila z referati dva gosta iz domovine: gospa Anica Sečnik iz Ljubljane, višja medicinska sestra in mati šestih otrok, ter župnik Jože Treven iz Zadobrove pri Ljubljani. Vsak iz svojega zornega kota sta poskrbela za globoko doživljanje in premišljanje poslušalk o življenjskih nalogah v lepih in težkih trenutkih. S sporedom so bile udeleženke zelo zadovoljne, kar so izrazile tudi v pisani besedi. Poročene udeleženke bi si želele podobno srečanje skupaj s svojimi možmi.

Bivanje v Bonlandenu je spremljalo tudi veselo razpoloženje ob pesmi in kramljanju, posebno še na družabnem večeru.

Za pripravo in organizacijo srečanja je skrbela naša socialna delavka Dorotheja Oblak, za duhovno spremstvo pa sestra Mateja Rezar, ki se je na potek skrbno pripravila.

Slovenija Stuttgart e. V. — Novo slovensko društvo Slovenija Stuttgart je tudi uradno registrirano, zato bo odslej

nosilo kratico e. V. (eingetragener Verein). Mesto Stuttgart mu je priznalo celo občestnost (Gemeinnützigkeit), kar pomeni, da člani lahko letno članarino ali dar društvu odpišejo od obdavčenja.

Sožalje — V prejšnji številki Naše luči smo poročali o osmih smrtnih primerih. Med tem smo zvedeli, da je 8. avgusta v Stuttgartu umrl tudi rojak Marijan Meglič iz Mirne na Dolenjskem in sicer zaradi srčne kapi. Pokojnika so prepeljali na pokopališče v Dravljah, kjer bo njegovo truplo pričakovalo ponovnega božjega klica k življenju. Ženi in sinu v Stuttgartu, kakor tudi vsem sorodnikom, naše iskreno sožalje.

V Kirchheim/Tecku je 23. oktobra umrl Anton Korošec, rojen leta 1944 v Mramorovem na Notranjskem. Sožalje ženi, hčerki, bratu in vsem sorodnikom.

FRANKFURT z okolico

Praznik sv. Rešnjega Telesa — Slovenci v pokrajini Hessen si zaradi majhnega števila in raztresenosti po celi pokrajini ne moremo privoščiti kakšnih velikih prireditev. Zato pa toliko bolj radi sodelujemo skupaj z drugimi. Na praznik sv. Rešnjega Telesa smo se zbrali k maši skupaj z Nemci in drugimi narodi na starodavnem mestnem trgu Römerberg. Po zaslugi mestnega dekana so vsako leto enakopravno zastopani vsi narodi, ki živijo v Frankfurtu. Poleg v delu evharistične molitve se je slovenska beseda razlegala tudi pri prošnjah za vse potrebe. Prošnjo je prebrala gdč. Gabi Pavlovič. G. Flajš-

Tort na vinski trgtavi v Weißbachu na Württembergem v soboto, 10. oktobra, ni manjkalo. Spekle smo jih same. Ostalo ni niti kosa!

man pa je prinesel s seboj slovensko zastavo, ki jo je sicer malokdo opazil med množico hrvaških zastav. Povabilo, naj bodo navzoče tudi zastave, smo vzeli resno, kot se za ta praznik spodobi. Za dokaz naše navzočnosti je dovolj ena zastava, kar bi bilo več, bi zastrlo smisel praznika in bi preveč spominjalo na politični shod. Mogoče si bomo za v prihodnje priskrbeli pravo cerkveno zastavo — bandero.

Poroka Silvije in Tineta — V ženinovi domači cerkvi v Pišecah pri Bizeljskem sta se v soboto, 1. avgusta, poročila Silvija Glavič in Tine Bibič. Izbrala sta si poroko v Sloveniji, saj imata tudi trden namen po nekaj letih vrniti se v Slovenijo, kar je za mladi par zelo spodbudno. Za nas, zdomce, je omembe vredno lepo povabilo k molitvi, ki ga je izrekel ženinov starešina na poročni gostiji: „Vsi imamo ali smo imeli mamo in očeta, vse nas sta mama in oče naučila moliti, zato tudi mi v današnjih dneh prosimo Gospoda za poseben blagoslov neveste in ženina, prič, staršev, vseh navzočih, ter za blagoslov teh jedi, ki jih bomo prejeli.“ Tudi v kasnejši slavnostni nagovor je vpletel citate iz svetega pisma in lepo misel iz radijskega govora ameriškega škofa Fultona Sheena: „Ko je Bog izgnal iz raja Adama in Evo, jima je dal za popotnico cvetočo rajsko vejo, ki se imenuje zakonska ljubezen“.

Posvetitev božji Materi Mariji — 15. avgusta, na Veliko mašo, smo se Slovenci iz Hessna zbrali v cerkvi sv. Bonifacija k skupni posvetitvi. Zbralo se nas je blizu 60, kar je za naše razmere kar precej. Naši rojaki so prišli tudi iz precej oddaljenih krajev. Ob sliki Marije Pomagaj smo zmolili posvetilno molitev, nato pa je zadonela Marijina pesem Bodi nam pozdravljena. Kljub preveliki cerkvi je bil vtis, kot da nas je mnogo več, kakor nas je v resnici bilo. Sicer pa drži, da nas maloštevilčnost ne bo ugonobila, dokler bomo Marijin narod in se bo razlegala slovenska Marijina pesem.

Po maši smo se zbrali še k družabnemu srečanju na župnijskem vrtu, kjer so nam nemški skavti postavili mize in klopi.

Zamenjali smo cerkev — Dolga leta smo bili Slovenci gostje v cerkvi

Od septembra naprej se frankfurtski Slovenci zbiramo k mašam v moderni cerkvi Srca Marijinega.

Nemškega viteškega reda. Zaradi napovedanega zaprtja cerkve — cerkev bodo namreč obnavljali — smo bili primorani iskati novo cerkev. V lepi moderni cerkvi Srca Marijinega, ki jo upravljajo Poljaki, se je ponudila najprimernejša možnost. Redovniki kletarinci, kjer je tudi slovenski pater g. Stanko Rijavec, so nam ponudili tudi kapelo poleg cerkve, da bi imeli lahko slovensko mašo tudi v dopoldanskem času, ko cerkev prenapolnijo številni Poljaki. Dopoldanski čas je sicer za duhovnika neprimeren, ker je težko uskladiti čas za mašo tudi v ostalih krajih (Darmstadt, Mainz, Lich) in je treba bolj hiteti. Za večino pa je to verjetno le najprimernejše in se bo dalo z nekaj dobre volje vse uskladiti. Predvsem bo v kapeli, ki je dovolj velika za našo skupnost, lahko lepše sodelovanje, ker bomo bolj skupaj. Enkrat na mesec, vsako prvo nedeljo, pa se bomo zbrali popoldne ob 17. uri v cerkvi in po maši še v dvorani pod cerkvijo. Tako je bilo tudi prvo nedeljo v septembru, ko smo se prvič zbrali v tej cerkvi. Izredno lepo so nas sprejeli Poljaki. Oba poljska duhovnika sta si vzela čas in bila navzoča v cerkvi. Pater Jan nas je pozdravil in izrekel dobrodošlico, v kateri je zaželel, da bi se tu dobro poučitali, saj smo s Poljaki kot slovanski narod nekako v sorodu. Tudi naš slovenski rojak, pater Stanko, se je rad pridružil somaševanju in je obljubil pomoč, kolikor mu bo zdravje dopuščalo.

Novo kulturno društvo Slovenija — Za področje Wiesbadna in Mainza je spontano nastalo novo društvo z ime-

nom Slovenija. Z zbiranjem pomoči za Slovenijo, zlasti zdravil in medicinskih pripomočkov, sta se izredno izkazala ga. Darinka Purg in ga. Sonja Schiemann. Ker ni bilo v bližini slovenskega kluba, sta zbirali v glavnem pod okriljem nemških organizacij ali že bolj oddaljenega slovenskega kluba Sava v Frankfurtu. Tako so prišli na idejo, da bi ustanovili svoje društvo. Čeprav Slovencev na tem področju ni ravno veliko in živijo raztreseno po širši okolici, se je včlanilo že prek 50 članov. Z veliko vneto so pripravili v sodelovanju z Ljubljano, ki je pobratena z Wiesbadnom, predstavitev Slovenije na sejmju Hafa v Wiesbadnu. Najeli so že tudi

Novoporočenca Silvija in Tine Bibič.

dvorano za miklavževanje. Novemu društvu želimo, da bi začetno vneemo ohranilo še naprej in bi mu uspelo prispevati k ohranjanju slovenstva na tem področju.

OBERHAUSEN

Začetek oktobra je bila skupnost Slovencev v Moersu zaznamovana s težko preizkušnjo ob smrti mladega fanta Martina Vodiška. Njegova mati Frančiška je slovenski skupnosti zvesta duša in že vsa leta pevka v našem mešanem zboru. 24-letni Martin je bil najmlajši od šestih otrok in je še bival pri materi, ki je ovdovela že pred mnogimi leti. Toliko bolj je žalovalo njeno srce ob izgubi, ki ji je tiste dni strla srce. Ob strani so ji stali njeni najbližji in prijatelji Slovenci.

V tistih dneh je bilo pa veliko veselje v družini Janeza in Ute Kolmanič iz Oberhausna. Rodil se jima je prvi otrok, ki ga je Bog pri krstu sprejel in z zakramentom zaznamoval za svojega otroka. Tim so ga imenovali in ima nebeškega zavetnika Timoteja. Čestitamolo!

Za praznik Vseh svetih smo slovesno obhajali bogoslužje in se potem v Essnu in Oberhausnu zbrali na božji njivi k molitvi za rajne. Na grobu duhovnika Ivana Ifka smo se spomnili vseh v preteklem času umrlih članov naše skupnosti v Essnu pa tudi drugod po Porurju.

Prvoobhajanci s svojimi starši in duhovnikom 7. junija 1992.

Sredi novembra se je deset mladincev in mladink iz naših skupin udeležilo srečanja v Stuttgartu. Tokrat so se sami odpravili na tako dolgo pot. Pripovedovali so po vrtnitvi, da je bilo naporno potovanje poplačano z lepim programom, ki jim je prinesel obogatitev tako po informativni plati kakor tudi z družabnim srečanjem in veseljem, ki so si ga sami pripravili. Pohvalili so organizatorje.

Nekaj misli naj dodamo kot splošno oceno življenja v slovenskih skupinah. V tem času so naša srečanja res lepo obiskana. Veselimo se tega, obenem pa čutimo, da nas posebej kliče v skupnost klic domov. Volitve se obetajo tudi nam in veliko je zanimanja, kako bo vse to poteklo. Ljudje želijo informacij. Zelo se čuti, da so to prve volitve, ki na njih lahko sodelujemo z glasovanjem po pošti. Vendar je po prvotnem navdušenju prišlo precejšnje razočaranje, ko smo spoznali, kako zapleten način volitev so nam ponudili naši parlamentarci v samostojni državi Sloveniji. Mnogi izseljenci so se resignirano umaknili.

Povsod se vse teme naših pogovorov zasučejo v volilno tematiko. Dajali smo si poguma, zarotevali smo se, da nas zapleteni sistem ne bo vrgel iz tira. Ne bodo nas odvrnili od uporabe pravice, da volimo. Precej krepkih bi moral požreti, če bi se sedaj pojavil med nami kateri od odgovornih za tak način volitev po pošti. O tej zadevi bo treba kasneje še odločno povedati naše mnenje in našo tokratno izkušnjo priobčiti.

BERLIN

V sedmi številki Naše luči ste lahko brali o letošnjem praznovanju zakramenta birme v Berlinu.

Z veseljem in lepimi spomini se še danes vračamo k temu dnevu, ko je 33 mladih stopalo pred škofa Piriha in se je, na škofove besede: "... sprejmi potrditev, dar Sv. Duha", zaslil jasen glas vsakega posameznega birmanca: amen. Želel bi, da bi ta izrečeni amen še dolgo odmeval v mladih učesih letošnjih berlinskih birmancev.

Na sam binkoštni dan pa smo obhajali prvo obhajilo. Kako lepo je bilo videti: Nino, Dejana, Simono, Aleša in Florijana, ki so kar žareli od veselja, da bodo ta dan prvič prejeli Jezusovo telo. Moram reči, da je še danes videti v njih to srečo, ko se še naprej udeležujejo maše in obiskujejo verouk.

SAARLAND

V ponedeljek, 19. oktobra, smo se v Rissenthalu pri Losheimu poslovili od pokojnega Jožeta Verhovnika, ki je po hudi bolezni umrl 15. oktobra. Poleg domačega župnika sta pri pogrebni maši maševala in vodila pogreb tudi g. Branko Maček, pokojnikov nečak, ki je voditelj škofijskega Karitasa v Mariboru, in g. Bogdan Saksida, slovenski duhovnik iz Mannheima.

Pokojni je bil rojen 1. marca 1916 v Ribnici na Pohorju. Leta 1946 se je poročil in živel v Mariboru. Leta 1958 je

Birmanci v Berlinu 28. maja 1992

Pokojni Jože Verhovnik

zapustil domovino in od leta 1962 živel v Rissenthalu, kjer je svoji družini osnoval novi dom. Velika udeležba na pogrebu je pokazala, da so ga domačini zaradi njegovega prijetnega značaja sprejeli za svojega. Pokojni je vedel, da molitev bistveno spada k življenju kristjana. Zato je bil v župniji aktiven član Bratovščine rožnega venca. Dokler mu bolezen ni začela preprečevati, je bil tudi reden obiskovalec pri slovenskem bogoslužju v Lebachu.

Za pokojnim žalujejo žena Ljudmila ter sin Josip in hčerke Ivanka, Danica in Aleksandra z družinami.

Tudi letos bo dobrodušni Miklavž razveselil najmlajše.

Naši parklji so na lanskem miklavževanju uprizorili prizor iz pekla, ki pa se žal ni veliko razlikoval od življenjske resničnosti.

MÜNCHEN

● Z letošnjim šolskim letom nima mo sreče. Bavarske šolske oblasti niso predvidele jesenskih počitnic. Nekateri münchenske šole pa so klonile željam staršev in učiteljev in so dale učencem kar cel teden prosto. Sedaj pa morajo nadomeščati pouk ob sobotah. Prav v času naše slovenske šole. Tako je udeležba pri pouku pičla, saj jih manjka skoraj tretjina. Upamo, da bo pouk v decembru stekel spet po starih tirnicah.

● 24. oktobra je tukajšnji referat za tužce organiziral *pastoralni forum* za tujejezične župnije. Zbralo se nas je okoli osemdeset, iz vsake župnije po trije. Razveseljivo je, da sta bili v našem zastopstvu kar dve predstavnici ženskega spola. Razpravljali smo v šestih skupinah o pastoralnih problemih, ki še posebej tarejo naše misije. Pogovor je bil iskren, prisrčen in zanimiv. Ugotovili smo, da je v našem dušnem pastirstvu veliko stičišč, pa čeprav prihajamo iz različnih dežel. Posebno veseli smo bili, da je naša mladinka Martina s svojim strnjem in zelo kon-

struktivnim prispevkom vzbudila precejšnje zanimanje za delo v naši župniji.

● Zelo živahna je *mladinska skupina*. Poleg rednih mesečnih srečanj, kjer se jih zbere do petnajst, se sedaj v novembru zbirajo še tedensko k pevskim vajam, ki jih zelo požrtvovalno vodi ga. Bolčinova. Odločili so se tudi, da bodo pripravili za miklavževanje, podobno kot lani, krajši prizor, s katerim bodo razveselili naše najmlajše farane.

● Največja opora našemu pastoralnemu delu pa je *župnijski svet*, ki se redno sestaja in skupno z župnikom načrtuje delo. Seveda tudi družabnosti ne manjka.

nizozemska

V septembru in oktobru t. l. so bile uresničene nekatere skupne in posamične akcije v okviru sodelujočih slovenskih društev Zvona, Folklorne in sv. Barbare v tesnem sodelovanju z zdrav-

Člani župnijskega sveta med pogovorom (gg. Knavs, Bolčina in Terseglav, predsednik nemške konference Slovenskega svetovnega kongresa).

niškimi humanitarnimi organizacijami v Limburgu.

Človekoljubno pomoč v obliki zaprosenih dobrin kot posteljnine, čevljev, otroške hrane in obleke na eni strani, zdravil in zdravstvenih potrebščin ter finančne pomoči na drugi strani, smo izročili Rdečemu križu v Velenju in krajevnemu Karitasu, bolnici v Ptujju, begunskemu središču za otroke v Kisovcu, dalje bolnicam v Zagorju, Trbovlju in Rdečemu križu v Škofji Loki.

V začetku prihodnjega leta bomo organizirali še zadnjo humanitarno skupno akcijo. Sredi decembra se bo slovenska skupnost v Limburgu dogovorila, katerim organizacijam in krajem bomo izročili humanitarno pomoč.

Neverjetno dejavnost v prid žrtvam vojne je v Maastrichtu razvila naša Lenčka Sodnik. Vsi kotički njenega stanovanja so napolnjeni s paketi. Darove odvažajo Hrvati iz Liège. Ga. Lenčka je res rajska deklica. Za svojo srečo potrebuje srečo drugih. Bog jo živi!

V začetku oktobra je večja skupina Slovencev iz Nizozemske in njihovih holandskih prijateljev z avtobusom Benelux obiskala Slovenijo. V nekaj dneh so v več smereh prevozili Slovenijo in si ogledali mnoge znamenitosti. Vodič je bil g. Ad Hamers, ki se je za to nalogo skrbno pripravil. Vsi, posebno pa še holandski domačini, so občudovali lepoto Slovenije. Povsod so bili lepo postreženi. Holandci so dobili vtis, da je Slovenija bogata dežela . . .

Imeli smo čudovit praznik Vseh svetih. Po maši smo šli v procesiji na pokopališče skozi krasno jesensko jutro.

Hvala Zvonu za ugledno sodelovanje.

švedska

Zahvalna nedelja. Na drugo novembrsko, zahvalno nedeljo, smo imeli slovensko mašo v Halmstadu in v Helsingborgu. Bogu smo rekli hvala za pridelke tega leta, najprej za vse, kar nam omogoča preživeti — za hrano in za služek. Nismo pa pozabili na vse tisto, kar je naš narod v tem letu pomembne-

Fantje, ki so 1956 skupaj prišli na Švedsko, ob srečanju v Degeforsu dve leti pozneje (srednji v zadnji vrsti je rajni Ivan Detiček).

ga pridelal na družbenem področju. Kot odmev na januarско mednarodno priznanje Slovenije tudi s strani Švedske smo to jesen v Stockholmu dobili slovensko veleposlaništvo, 5. novembra pa tudi prvega slovenskega veleposlanika na Švedskem. Ko smo pomislili na vse težave, ki smo jih imeli z urejanjem državljanstva in potnih listov pred prihodom našega zastopstva sem na Sever, smo še bolj iz srca rekli: hvala Bogu še za ta zadnji jesenski sad.

5. novembra je prvi slovenski veleposlanik na Švedskem g. Ivo Vajgl predal kralju akreditivna pisma. Ko se je s protokolarno kočijo peljal na kraljevi grad, ga je skupina stockholmskih Slovencev pozdravila s slovenskimi zastavami, nekateri tudi v narodnih nošah.

Pokojni Ivan Detiček iz Kōpinga.

Zaradi svojih lepih narodnih noš so še posebej pritegnili kraljevo pozornost. Tudi veleposlanik jih je bil vesel. V pogovoru za slovenski tednik na švedskem radiu je poudaril pomen slovenske ambasade, ne le pri vzpostavljanju gospodarskih vezi med Slovenijo in Švedsko, ampak tudi za oporo tistemu prizadevanju Slovencev na Švedskem, s katerim sami prek društev in Cerkev skrbimo za ohranjanje slovenstva in medsebojne povezanosti. Obljubil je večjo prijaznost in vljudnost, kot smo je bili nekdanj deležni na jugoslovanski ambasadi. To smo radi slišali, saj doma tudi slovenskih uradnikov glede uslužnosti, zlasti v primerjavi s švedskimi, še vedno ne moremo pohvaliti.

V Malmöju sta 7. novembra v krogu svojih štirih sinov, snahe (in njih, ki bodo v kratkem postale) ter prijateljev Korenova dva, Stanislav in Olga, praznovala svojo skupno 120-letnico. V duhu enakopravnosti med možem in ženo sta si naložila vsak po šest križev, oče Stanislav je 9. novembra že dopolnil šestdeset let, mama Olga jih bo pa v januarju.

V Halmstadu sta se na zahvalno nedeljo hvaležno spominjala svojih štirideset let skupnega življenja Rozalija in Franc Lipič. Poročila sta se 9. novembra 1952 v Prekmurju na Hotizi. Rozalija 19. decembra dopolni 60 let, kar bo praznovala skupaj s 40-letnico poroke. Zakonski jubilej je pomembnejši, ugotavlja Rozalija. Njena leta so prišla kar sama od sebe, v skupno življenje

prezračevanje

BIVŠI OZNOVEC O POVOJNIH MNOŽIČNIH POBOJIH

Pred skupščinsko komisijo za raziskavo povojnih množičnih pobojev je pričal **Zdenko Zavadlav** (rodil se je 1924 v Šoštanju kot sin primorskih emigrantov). Leta 1941 je postal skojevski aktivist, delal je v VOS za Gorico, proti koncu vojne pa je kot član Ozne do osvoboditve skrbel za obveščevalno službo mesta Maribor. Tudi po osvoboditvi je delal za Ozno. Oktobra 1946 je odšel v Beograd v Udbo, decembra istega leta pa je službo odpovedal. Leta 1949 je bil pred vojaškim sodiščem obsojen na smrt, kasneje pomiloščen, odsedel pa je šest let.

Zavadlav je pred komisijo najprej orisal razmere takoj po vojni. Povedal je, da je bilo vse osredotočeno na zapiranje sodelavcev okupatorja in na njihovo zasliševanje. To je bil čas, ko je Ozna začela z izvsnodnimi justifikacijami. Takrat je v njej veljalo pravilo: „Vsi zapiramo, vsi zaslišujemo, vsi vse delamo“. Ne drži, da ne Ozna ne KNOJ (Korpus narodne obrambe Jugoslavije) s poboji nista imela nič, ampak da bi to počenjala jugoslovanska armada, ukazi pa naj bi prihajali iz Beograda. Zavadlav je celo odločno poudaril, da je **KNOJ opravljajl justifikacije izrecno po naročilih Ozne**, kar je seveda povsem v nasprotju s pričevanjem **Mitje Ribičiča** in **Bojana Polaka-Stjenke**.

„Takoj po vojni je mogoče govoriti o treh oblikah pobojev oziroma usmr-titev,“ je dejal Zavadlav.

V prvo skupino so sodili **poboji iz maščevanja** (tu je bilo tudi veliko medsebojnih obračunov). Na novo organizirane komande mesta so najprej začele zapirati ljudi, ki so bili sodelavci okupatorja ali samo osumljeni oziroma prijavljeni, da so to bili. Bila so nekakšna zasliševanja, ljudi so tudi pretepali, začele pa so se tudi že prve množične eksekucije. To je trajalo od 9. maja do približno 25. maja 1945. Potem je na celotnem območju Slovenije svojo mrežo razvila Ozna in je bilo konec lokalnega pobijanja.

Druga oblika pobojev so tisti, ki jih je opravila 3. armada. Ta se je lotila

(dalje na strani 35)

pa je bilo treba vgraditi veliko plemenitosti in dobre volje s potrpljenjem vred.

Naj Bog to dobro voljo naših štirih jubilaritov iz Prekmurja obilno blagoslavljal!

Slovo. Ivan Detiček nam bo ostal v spominu po svojem nasmejanem obrazu. Njegov živahen pogled in njegova bistra misel je še usmerjala naš pogovor, ko smo se v Köpingu konec septembra po slovenski maši zbrali v klubu na kavo in klepet, 23. oktobra pa smo ga spremljali k zadnjemu počitku. Zaradi srčnega infarkta ga je 17. oktobra smrt nepričakovano iztrgala iz naše srede. Rajni Ivan se je rodil 30.

marca 1929. Po očetu, ki je bil lesni trgovec v Poljčanah, je podedoval duha podjetnosti. Doma je v takratnih razmerah ni mogel uveljaviti, zato se je poleti 1956 podal čez mejo. Po nekaj mesecih zbirnega taborišča v Salzburgu se je kmalu znašel na Švedskem, kjer se je že 9. oktobra zaposlil pri Vovu v Köpingu. Bil je v veliko oporo vsem našim rojakom, ki so v ta kraj prišli pozneje. Zavzel se je za ustanovitev Slovenskega društva in kot večletni predsednik skrbel, da je bilo zares v službi medsebojnega povezovanja in razumevanja. Ko v Köpingu še ni bilo katoliške cerkve, je pri protestantski župniji poskrbel, da smo imeli za slo-

vensko mašo vselej rezervirano njihovo kapelo. Med delom je pet let obiskoval večerno šolo in 1965 naredil zaključni izpit za strojnega tehnika. Pri Vovu so mu dali priznanje za pridnost in natančnost, posebej še pri načrtovanju in gradnji nove vrste menjalnikov. Z veliko smisla za vsakdanje potrebe se je posvečal svoji družini, ženi Elsmariji, hčerki in svojim trem vnučkom. Zlasti njegova švedska tast in tašča sta mu bila za njegovo dobroto izredno hvaležna in ga sprejela kot enega svojih otrok.

Iz duhovne oporoke njegovega očeta, ki so ga julija 1942 Nemci ustrelili kot talca, spoznamo, kaj je usmerjalo njegovo življenje. Ko je poleti ob 50-letnici očetove smrti naročil mašo zanj, mi je še zadnjič pokazal tole očetovo pismo, ki ga je tik pred smrtjo iz zapora v Celju napisal ženi in otrokom: „V zadnjem trenutku življenja Te prosim, ljuba žena, odpusti mi vse, kar sem Ti hudega prizadejal. Vzgoji otroke v strahu božjem, da bodo vredni člani človeške družbe. Ljubi otroci! Ubogajte svojo mamico in spominjajte se svojega nesrečnega očeta v molitvi. Vas vse v zadnjem trenutku življenja pozdravlja in poljublja Vaš oče.“ Zavezujoče je to naročilo in veže tudi nas. Da ga izpolnimo, bomo molili za očeta in Ivana, pa tudi za njegove domače, naj bodo deležni božje tolažbe.

Lipičevi, jubilanta iz Halmstada v krogu svojih otrok in vnučkov. Pokojni Ivan Detiček iz Köpinga.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● UPORABI PRAVILNI IZRAZ IZ OKLEPAJA.

- Voz stoji (na poti — napoti). Bil mu je (na poti — napoti), pa ga je brcnil proč.
- Kolo je kupil zelo (po ceni — poceni). Kolo je kupil (po ceni — poceni), napisani na ceniku.
- Trudil se je (zaman — zastonj). Vrata mu je izdelal (zaman — zastonj).
- (Za naprej — zanaprej) bo druga-

če. Ta račun ni za nazaj, ampak (za naprej — zanaprej).

- (Za res — zares) je pridna. Ne smeš jemati vsega (za res — zares).

● UPORABI PRAVILNI IZRAZ IZ OKLEPAJA.

- (Čim bolj — čimbolj) raste, (tem bolj — tembolj) se debeli.
- Skušali so kanalizacijo (čim bolj — čimbolj) zboljšati.
- (Čim dlje — čimdlje) je študiral, (tem manj — temmanj) je znal.
- (Čim prej — čimprej) prideš, (tem boljše — temboljše) bo.
- Vrni se (čim prej — čimprej)!

● POPRAVI NAPAKE.

- Gangstrski, gangstrstvo, to ga ni dirnilo, to se ga ni dojmilo, ganotje, garjev, gaziti moralo, žení, ženija, ženialen, genijalen, pokret, pokreten, glazba, odločba glasi, globji, najglobji, globoko v gozdu, globoka tema, sredi globoke zime, globoko prepričan, globoko spanje, oglušil je na obe ušesi, ropot je glušel ušesa, drenj, drenjati se, žehtar, krof, pridi brž gori!, Andrej je gor v sobi, z gosli, gazda, gazdarica, nobel, gospodstvo, hohštapler, gotov sem za na pot, gotove ovire, gotovi ljudje, do gotove mere, gotov sem z delom, izvestnost, govej zrezek, držati govor, o tem je bilo govora, govorenje, moj predgovornik, boršt, brez prigovora, grizti.

● PREMI GOVOR SPREMENI V ODVISNEGA.

Primer: Anka je vzkliknila: „Do smrti tega ne pozabim!“ Anka je vzkliknila, da tega ne pozabi do smrti.

- „Kruh je kruh,“ je zagodrnjala gospodinja.
- Učiteljica je zaploskala: „Otroci, danes bomo zapeli pesem Na planinah sončece sije.“
- Matevžek jim je zapretil: „Le počakajte, smrkavci!“
- „Le zmerjaj!“ je kričala Terezka.
- Nekdo je vzkliknil: „Tako majhen pobič, pa že pase.“

● SPREMNE STAVKE POSTAVI NAJPREJ ZA DOBESEDNE NAVEDKE, NATO PA V SREDO.

Primer: Mama je rekla: „Rok je menda bolan. Čisto bled je.“ — „Rok je menda bolan. Čisto bled je,“ je rekla mama. — „Rok je menda bolan,“ je rekla mama. „Čisto bled je.“

- Teta je tolažila: „Ne joči, lva. To se bo že uredilo.“
- Majda je spraševala: „Mama, ali je še daleč do vrha?“
- Tadej me je vprašal: „Malka, zakaj pa sneži?“
- Blaž se je oddahnil: „O, posekano deblo! Kar sem bova sedla.“
- Tilčka je zakričala: „Zgini! Poberi se od tod!“

● PREMI GOVOR SPREMENI V ODVISNEGA.

Primer: Ded je rekel: „Pozno je že.“ Ded je rekel, da je že pozno.

- Vnuk je odgovoril: „Grem spat.“
- Stric je dejal: „Danes bo še snežilo.“
- Teta je rekla: „Fotografije bom pokazala jutri.“
- Aleš je obljubil mami: „Odslej bom pa res priden.“
- Miha je telefoniral: „Jutri pridem.“

oton župančič božična zdravica

Zdaj pa dajmo tistega,
tistega od zidal
Svet je malo prida —
radi bi bolj čistega.

Bistrega, prozornega,
kakor je ta čaša,
in kot misel naša
mladega in bornega.

Nápastnik, zaplotnik, strani
Zdaj se mi ne hrusti,
le nocoj me pusti,
saj bo jutri tudi dan.

Jutri zopet boj in hrup —
zdaj pa je med nami
Dete, ki nas mami,
ki nas dramí v jasen up. —

Še ga dajmo tistega,
tistega od zidal
Svet je malo prida —
sanjajmo si čistega!

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● ZAMENJANI OZIRALNI ZAIM-

KI: Dogodek, ki o njem pišejo časopisi, je pretresljiv. Nevarnosti, ki pred njimi stojiš v gorah, niso majhne. To je orodje, ki z njim lahko popraviš kolo. Človeku, ki mu manjka razsodnosti, ne boš ničesar dopovedal. Žena, ki si jo srečal, je sosedova babica.

● **NAVADNI PRILASTKI:** Upanje o zmagi nas je spodbujalo pri igri. Novica o prihodu tete nas je močno razveselila. Vsak gost je občudoval naš v vsej svoji lepoti cvetoči kaktus. Speča lisica ne ujame kokoši. Z avtom sem zapeljal na sredo glasno blejajočih ovac.

● **PRILASTKOVİ ODVISNIKI:** Ko smo pozajtrkovali, smo se odpravili proti vrhu. Šli smo mimo spomenika, ki so ga bili postavili ponesrečenim planincem. Ob poti smo videvali gorske rastline, ki so skromno rastle. Prekoračili smo marsikatero krpo snega, ki se v poletnem soncu še ni bila raztopila. Na vrhu smo zagledali morje, ki se je lesketalo v daljavi.

● **PRILASTKOVİ POLSTAVKI:** Ob steni je stala z rdečo odejo pokrita postelja. Mož je bil obut v škornje, umazane od blata. Po gozdni poti je pripeljal z vejami naložen tovornjak. Pes se je igral z že čisto oglodano kostjo. Muca je lizala tri v soncu mežikajoče mucke.

● PREMI GOVOR SPREMENJEN V ODVISNEGA:

Blaž je rekel, da so mu ubili brata, ker sam ni hotel pobijati. V jezji je rekla možu, da nima srca. Sosed je odkimal in rekel Tinetu, da bo umrl in da ga ne more nihče ozdraviti. Sodnik vpraša Jureta, kako je zažgal hišo. Tolažil sem ga, naj ne žaluje in naj pomisli na bolno mater.

● ODVISNI GOVOR SPREMENJEN V PREMEGA:

Cesarica se je jezila: „Krpian, lipo si mi sprdil, hčere pa ti ne dam.“ Tonček je kričal s češnje: „Prinesite mi košarol!“ Laž je pripovedovala: „Videla sem, kako je morje gorelo.“ Vprašal je očeta: „Zakaj si avto prodal?“ Pred odhodom je oče naročal otrokom: „Pridni bodite!“

● POPRAVLJENI NAPAČNI STAVKI:

Boji so divjali v vasi in okrog nje. V računu, ki sem ga jaz podpisal, ni napak. Položil je svečo na mizo, na kateri so bili naloženi razni predmeti.

● RAZLIKA V POMENU:

Izbrati ženina = med več fanti si enega izvoliti za moža. Zbrati denar = nabrati določeno vsoto denarja. — Izhod na ulico = vrata, skozi katera je mogoče priti na ulico. Shod na vasi = zbor ljudi na vasi. — Izključen iz šole = v to šolo ne sme več hoditi. Sključen od dela = od dela upognjen. — Izlesti iz lupine = izvaliti se. Zlesti z drevesa = spustiti se z drevesa. — Izmotati se iz česa = zlesti iz česa. Zmotati v klobčič = zviti v klobčič. — Iztisniti sok = izcediti sok. Stisniti roko = seči v roko. — Iztrgati list = na silo vzeti list iz zvezka. Strgati korenček = nagajati s posnemanjem strganja korenja. Ubiti skodelico = razbiti skodelico. Vbiti v glavo = dopovedati komu kaj. — Udril jo je čez drn in strn = stekel je ne po poti, ampak kar po kakršnem koli svetu. Vdrl je v banko = vlomil je v banko. — Juha se je zelo ukuhala = količina juhe se je zelo skrčila. — Vkuhala je jagode = jagode je s kuhanjem konzervirala. — Dež se je ulil = začelo je močno deževati. Vlil sem v steklenico = spravil sem tekočino v steklenico. — Voda je upadla = gladina vode se je znižala. Turki so vpadli v deželo = Turki so prišli v deželo. — Urezal je šibo = odrezal si je šibo. Vrezal je v skorjo = v skorjo je zarezal. — Usekala se je = s sekiro se je ranila. Vsekal je v kamen = v kamen je vdolbel. — Usula se je toča = začela je padati toča. Vsuli so v vrečo = v vrečo so spravili. — Vlak se je ustavil = vlak je počakal. Vstavil je črko = črko je vtaknil med ostale črke. — Uštel se je = zmotila se je. Vštejte v vsoto = vsoti dodajte. — Ubada se z neumnostmi = počenja neumnosti. Vsak dan vbada šivanko = vsak dan šiva. — Ves dan se usaja = ves dan sitnari. Spet vsaja mladike = spet sadi sadike.

● SAMOSTALNIKI V MNOŽINI:

Oče je kupil precej desk (desak). Koliko ovc (ovac) ima sosed? Otroci se iger nikoli ne naveličajo. Povedal bom le nekaj besed. Kresove so zažigali na vrhu gora.

izražajmo se lepo

To blago se dobro nosi. (= Je trpežno in se ne mečka.) — Blago je šlo skupaj. (= Se je skrčilo, uskočilo.) — To blago gre. (= Po njem je veliko povpraševanje.) — To blago nima cene. (= Se prodaja po zelo nizki ceni.)

Skrbeti za blagor domovine. — Nad hišo počiva blagor nebes. — Blagor ti, da si zdrav.

Blagoslavljala je ure, ki jih je preživela v gorah. — Oče je v duhu blagoslavljal sina in nevesto. — Zvoni k blagoslovu. — Ta človek je blagoslov za hišo. — Na tej hiši počiva božji blagoslov. — Najljubša ji je kava, no, Bog ji jo blagoslovi. — Bog je blagoslovil njun zakon. (= Imela sta dosti otrok.) — Blagoslovljene tiste ure!

Ti sediš doma, jaz sem pa dve uri mešal blato po hribih. (= Hodil po blatu.) — Utoniti, valjati se v blatu. — Z združenimi močmi se bomo izvlekli iz blata. (= Rešili iz težkega položaja.) — Brskati po tujem blatu. (= Stikati za tujimi slabostmi.) — Nasprotniki me obmetavajo z blatom. (= Sramotijo, obrekujejo.)

Gara kot blazen. (= Na vso moč.) — Plačal je blazno vsoto denarja. — Vozil je z blazno hitrostjo. — Blazno se boji. — Blazno je zaljubljen. — Blazno rad ima potico. (= Zelo rad.)

Slovenci po svetu,
postanite delničarji v Sloveniji,
s tem boste Sloveniji odločilno pomagali!

Ustanovljena je vzajemna Krekova banka

16. oktobra je bila v Škofijski avli v Mariboru ustanovljena **Vzajemna Krekova banka** ob navzočnosti zastopnikov ustanoviteljev: vseh treh slovenskih škofij, predstojnikov moških in ženskih redov v Sloveniji in 99 delničarjev iz domovine, zamejstva in zdomstva.

Ustanovitelji so zbrali 5,5 milijona DEM, kot to predpisuje zakon. Banka bo začela delovati po novem letu. Do božiča je treba zbrati še dva milijona DEM. Dobro leto bo na prodaj za 3 milijone DEM **delnic po 200 DEM**; lastnik 100 delnic dobi en glas v zboru banke.

Nameni banke so tile:

— Glavni namen je vzajemna **medsebojna pomoč** med Slovenci: banka bo zbirala slovenski denar in ga posojala rojakom. To bo danes v Sloveniji edina možnost, kako priti do izkupička iz delnic, obenem pa pomagati rojakom do poceni posojil, ne da bi pri tem pomagali slovenskim monopolnim denarnim zavodom pri iskanju njihovih koristi.

— Banka bo z denarjem delničarjev **krepi slovensko gospodarstvo** in s tem **podprla proces demokratizacije** pri nas. Obenem bodo kupljene delnice prinašale delničarjem dobiček, mogoče skraja manjšega kot v bolj razvitih gospodarstvih, a denar od vplačanih delnic bo Sloveniji v veliko gospodarsko in družbeno pomoč.

— Banka bo posebej skrbela za to, da bo **vloženi denar** vsaj tako varen kot pri najboljših bankah na zahodu. Strokovne nasvete ji bosta nudili in obenem vršili nadzor nad njenim poslovanjem vzorni banki LIGA iz ZRN in Raiffeisenbank iz Avstrije.

— **Centrala banke bo v Mariboru**, prvi dve poslovni enoti pa v Ljubljani in Mariboru.

Na ustanovnem zboru so člani izbrali **vodstvo banke** in njen **upravni in nadzorni odbor**.

Glavni **direktor** je dipl. ekon. Zdenko Šilc, direktorja pa dipl. ekon. Danica Ozvaldič in dr. Štefan Špilak.

Upravni odbor sestavljajo: za kopsr-

so škofijo ekonom mag. Alojzij Milharčič; za ljubljansko nadškofijo stolni kanonik in župnik mons. Vinko Vegelj; za mariborsko škofijo škofijski ekonom Mirko Krašovec; za ženske redovne družbe provincialka šolskih sester s. Mihaela Berčon; za moške redovne družbe inšpektor salezijancev mag. Stanislav Hočevar; za posamezne delničarje profesor cerkvenega prava dr. Stanko Ojnik; za zamejske Slovence računovodja celovške Mohorjeve družbe mag. Štefan Lesjak; za izseljence zdomski duhovnik v Ingolstadtu, ZRN, Stanko Gajšek; strokovni sodelavec dipl. ekon. Franc Slak, finančni direktor Mercatorja, Ljubljana.

Nadzorni odbor pa: za kopsko škofijo dipl. fil., bančnik Ivan Bizjak, Ljubljana; za ljubljansko nadškofijo dipl. ekon. Mihael Demšar, Ljubljana; za mariborsko škofijo župnik Janez Novak, Zreče; za redovne družbe dipl. ekon. Iazarist Vlado Bizant, Ljubljana; za zamejce in izseljence bančnik Ernest Quinzi, Gorica.

Postanite delničar te banke!

To postanete tako, da podpišete **pristopno izjavo** in pošljete **denar najkasneje do 10. decembra 92** na njen račun pri banki LIGA. Zadevne informacije so zbrane na posebnem listu. Vse informacije lahko dobite po telefonu ali pisno na naslovih gg. Stanislava Gajška in Janeza Puclja (njuna naslova sta na hrbtni strani Naše luči).

DVE ZA DEMOKRACIJO BISTVENI VPRAŠANJI

dalje s strani 13

pa koristi vse družbe, se lahko pri lovljenju vodilne vloge še tako obrača, pa se ji nikoli ne zvrti.

2. Od kod denar za kampanjo? Reklame, tiski, varnost, prevozi, prehrana itn., vse to je tako drago, da si neodvisni kandidat in prijatelji s prispevki od svojih plač tega ne morejo privoščiti. Popolnoma nekaj drugega pa je, če

prijatelji, poklicni upravjalci družbenega premoženja, uporabljajo družbeni denar za kampanjo zasebnega kandidata. V tem primeru gre kvečjemu za divjo neodvisnost.

Da se kampanja ne financira na neodvisen način, je potrdil sam vprašanelec, ko je dejal: „*Je pa res, da nimam prave predstave o vsem, kar taka strankarska kampanja zahteva.*“ Škoda, da mu spraševalec ni povedal, koliko stane tričetrtinski oglas v sobotnem Delu (takšnega je namreč imel on, Kučan). Ko bi vprašanelec sam financiral svojo kandidaturo, bi imel kristalno jasne predstave o tem, kaj taka kampanja zahteva in koliko stane.

Rudolf Blaž, Ljubljana — DELO, Ljubljana, 7. 11. 92.

Kot vsako leto bodo tudi letošnji diakoni, ki bodo konec junija 93 posvečeni v duhovnike, poromali v Sveto deželo in sicer v februarju. Za to pa morajo zbrati 15.000 nemških mark. Prek NAŠE LUČI se obračajo na rojake v tujini za denarno pomoč, za katero se že vnaprej najlepše zahvaljujejo.

Denar je treba nakazati na naslov:

Z-LÄNDERBANK BANK AUSTRIA A G., Am Hof 2, A-1010 Wien, Konto Nr. 126-153-764, SWIFT: OELBATTWW, für BANK AUSTRIA D. D. Ljubljana, Slowenien, v korist 727100-40-203897-7

V Evropi so morebitnim delničarjem na voljo naslednji bančni računi:

— NEMČIJA

Škofija Maribor, Banka LIGA Regensburg, Konto Nr. 112 675 0, BLZ 750 903 00

— AVSTRIJA

Anton Štekl, Slovenski pastoralni center, Banka Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien, Raiffeisenbank Wien, Bankstelle Einsiedlerplatz

— ŠVICA

Slowenen-Mission, Banka Schaffhauserstr. 466, 8052 Zürich, Zürcher Kantonalbank, 8052 Zürich-Seebach

Še tole:

Pri cerkveni banki LIGA CVKB Maribor — Sonderkonto, Konto Nr. 112 67 50, BLZ 750 903 00, LIGA Regensburg BRD, je mariborska škofija odprla račun, na katerega se steka ves denar za nakup delnic Vzajemne Kreskove banke.

berite in širite našo luč

KAKO SE POČUTI CERKEV V DEMOKRATIČNI SLOVENIJI?

dalje s strani 13

VANJE, nastopilo pa je tiho, birokratsko, ki se najbolj očitno kaže **na področju vzgoje in izobraževanja**. Prek vzgoje se želi uveljaviti nova duhovna podoba slovenstva, da bi bilo krščanstvo in z njim katoliška Cerkev na Slovenskem ena od možnih izbir med svetovnimi verami. Na ravni nravi pa je potrebno krščanstvu preprečiti kakršenkoli večji vpliv na to, da bi kultura uživanja čimbolj preplavila ves slovenski prostor. Poskus uveljavitve laicistične države je na Slovenskem danes v širokem razmahu.

Dr. Ivan Štuhec, Maribor — NEDELJA, Celovec, 8. 11. 92.

Jezus Kristus — božji sin

dalje s strani 5

in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha."

— Za uvodni pozdrav v mašo kot v središčni dogodek krščanskega in cerkvenega življenja se uporablja Pavlov pozdrav: „Milost Gospoda Jezusa Kristusa, ljubezen Boga Očeta in občestvo Svetega Duha naj bo z vami vsemi."

— V imenu svete Trojice tudi začelnjamo in končujemo bogoslužje, ki ponavzočuje Kristusovo daritev in bogati krščansko skupnost.

Res, resnica o sveti Trojici je vrh in povzetek krščanskega verovanja. Do te izpovedi si je Cerkev utirala pot skozi mnoge zablode in zmote. Kako prazni so se izkazali ugovori, kot npr. da je ta resnica skregana s pametjo (kot da

dalje s strani 31

predvsem ustašev, med katere pa so takrat uvrstili tudi ženske, starce in celo dojenčke. Ocene, koliko je bilo ljudi v tem konvoju, so različne. Franjo Tužman navaja številko **150.000**, drugi pa **60 do 80 tisoč ljudi**, od katerih so le redki preživeli. „O tem, kolikšna je bila kolona, govori podatek, da je hodila prek mariborskega mostu tri dni in tri noči," se spominja Zavadlav in dodaja, da Ozna in KNOJ pri tem sicer nista sodelovala, sta pa za vse seveda vedela. Zadnje ljudi iz konvoja so na slovenskem ozemlju ubili v Maclju.

V **tretjo vrsto pobojev** sodijo likvidacije, ki jih je **organizirala Ozna, opravil pa KNOJ**. Po Zavadlavu je šlo za „čiščenje pred volitvami in pred sprejetjem ustave". „Rečeno nam je bilo, da bo sodišče te ljudi izpustilo, če mu jih bomo izročili, in da Ozna še vedno lahko opravlja izvensodne justifikacije," je povedal Zavadlav in dodal, da so samo v Mariboru sestavili pet do šest skupin ljudi, ki so jih na Pohorju pobili. V vsaki skupini je bilo kakih sto ljudi. Pri tem so vse zaprte zasliševalci Ozne ali tisti, ki so prišli iz ljubljanske Slavije, razvrstili v skupine in nekatere celo izločili. Potem so razmere še enkrat

bi trdili, da je en Bog in so obenem trije ali da je v Bogu ena oseba in istočasno tri) ali da nimamo z njo v našem vsakdanu kaj početi (ko je vendar božje sočasno edinstvo in trojstvo bivanjski zgod za človekovo sožitje).

— — —
Sveta Trojica je skrivnost nedoumljive in neskončne ljubezni: Bog ni samotar, ampak Bog, ki se iz prepelnosti svojega življenja podarja, Bog, ki živi v skupnosti treh oseb. Ker je on sam v sebi življenje in ljubezen, je lahko tudi življenje in ljubezen za nas. Tako smo od večnosti sprejeti v skrivnost Boga. Končno je vera v sveto Trojico vera v resnico: „Bog je ljubezen."

Bog je od večnosti življenje in ljubezen. To pomeni zanj neskončno srečo, za nas, ljudi, pa pomeni to sredi sveta smrti in sovraštva upanje: tudi za nas je zadnja resničnost življenje in ljubezen, ki ju bomo deležni.

pregledali v vodstvu Ozne in izločili tiste, ki so bili določeni za izvensodno justifikacijo.

Seznami so potem šli v Slavijo, kjer so jih potrjevali, nihče pa jih ni podpisal. Kasneje so bili uničeni, je dejal Zavadlav. Po njem je bila torej Ozna selektor in organizator pobojev, pripadniki KNOJa pa so jih opravljali.

Zavadlav je dejal, da ne držijo trditve Polaka in Ribičiča, da organizaciji, ki sta jih vodila, nista imeli nič opraviti s taborišči. Pojasnil je, da so bili v vseh taboriščih stražarji knojevcji.

„Jugoslovanska vojska torej pri vsem tem ni imela nič! In ni mogoče, da komandant divizije (Stjenka) vsega tega ne bi vedel. Tudi ne verjamem, da sta Polak in Ribičič izgubila spomin. Če kje, potem je bila takratna slovenska oblast že samostojna ravno pri obračunavanju z lastnimi ljudmi. Pravzaprav je vsak pobijal svoje: Srbi svoje, Hrvati svoje in Slovenci svoje. Kasneje pa sta KNOJ in Ozna zamaskirala ta množična grobišča."

Torej ne držijo trditve Polaka, da je na primer KNOJ poskrbel samo za zavarovanje meje in komunikacij, je dejal Zavadlav.

DELO, Ljubljana, 6. 10. 92.

oglasi

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevedu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. — PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 GORIZIA, tel. 0481 / 82 166, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. — HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, tel. 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. — Pričakujemo Vas! — Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245.— Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● Ugotavljanje „bolezni“ na osnovi aure in zdravljenje z bioenergijo, brez tablet. Tako zdravljenje je v svetu zelo uspešno in znano. Tel. Slovenija 0038 - 61 - 57 94 70; tel. Švica 0041 - 42 - 31 00 32; tel. Nemčija 0049 - 71 31 - 32 483.

● V centru Rogaške Slatine nudim v novograjenem poslovnem centru poslovne prostore za namene trgovine, obrtnih dejavnosti, bančništva . . . — Informacije daje: „Saan“ Savski Anton, Zg. Poljčane, Slovenija, tel. 062 825 - 699.

● Zastopamo Vas pri postopku vrnitve (denacionalizacija) podržavljenega premoženja v Sloveniji in posredujemo pri najemu ter nakupu nepremičnin. — Naslov: COMEtoUS, d. o. o.; Ljubljana, Kamnogoriška 51, 61000 Ljubljana, Slovenija, tel., fax: + 38 61 57 88 82.

● PRODRAM HIŠO ob gozdu, z dvema stanovanjema, dvema garažama, telefo-

nom, možnost obrti. Litija-center, 35 km iz Ljubljane. Tel. v Sloveniji (po 21. uri): 061 / 454 - 810 in 061 / 376 - 413.

● PRODRAM prijetno in komfortno hišo 150 m² površine, 500 m² vrta, na odlični lokaciji v Mariboru. Pogajalska cena 350.000,— DM. — Tel. 03 - 062 / 26 180.

● ZNAMKE VSEH VRST! — Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so doslej sodelovali z mano pri zbiranju znamk za slovenske misijonarje. V tekočem letu mi je uspelo nabrati z Vašo pomočjo 5 kg raznovrstnih sčičenih znamk. Še vedno se ta akcija nadaljuje. Vsem dobaviteljem želim blagoslovljen božič in srečno novo leto 1993. — Franc Saksida, Ul. Biasoletto 125, 34142 Trst, Italija.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

preberite!

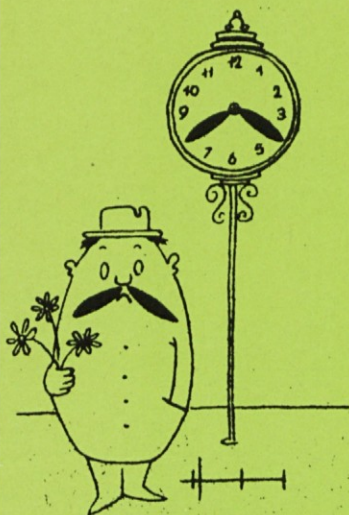
PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (tali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Gospa šele na cesti opazi, da je pozabila v laseh navijalec za kodre. Neki fantek jo pocuka za rokav in vpraša: „Oprostite, koliko postaj pa s tem ujamete?“

o

„Moj honorar znaša štirideset mark,“ reče zdravnik pacientu.

„Koliko? Devetdeset?“

„Ne, šestdeset.“

o

„Natakar, kakšno vino nama priporočate k najini današnji desetletnici poroke?“

„Odvisno je od tega, ali hočete praznovati ali pozabiti.“

o

Zdaj je spet vse v najlepšem neredu: bivši komunisti so zgoraj, bivši protikomunisti pa spodaj.

Žarko Petan

„Ata, ali ne bi ti hotel sedajle sladoleda?“

„Ne.“

„Dobro. Zdaj pa ti mene vprašaj!“

o

Štiriletna hčerka vseučiliškega profesorja mora za sprejem v vrtec narediti neke vrste izpit.

Vrtnarica: „Povej mi nekaj besed ali stavkov, ki ti slučajno pridejo na pamet.“

Deklica materi: „Kaj misliš, mama? Ali bi dama rada slišala nekaj logično skonstruiranih fraz ali pa nekaj nekompliranih irelevantnih marginalnih opomb?“

o

Mati stoji s svojim sinčkom pred zaprtimi vrati zdravniške prakse.

„Zaprto!“ pravi fantek. „Kaj naj to pomeni, da sem se zaman skopal?“

o

Novi gost v zdravilišču ne ve, da je v zdraviliškem penzionu prepovedano pri mizi govoriti o boleznih in vsem, kar je z boleznimi v zvezi.

Pa vpraša soseda: „Kako dela pri vas vodna terapija s tušem?“

„Pšššt!“

„Točno tako kot pri meni.“

o

Mujo je začel hoditi v šolo v Sloveniji. Učiteljica mu je rekla, da se bo odslej imenoval Janez, ker Mujo se v Sloveniji sliši zelo tuje.

Ko je prišel iz šole domov, ga je oče vprašal: „No, Mujo, kako je bilo danes v šoli?“

„Jaz nisem več Mujo, ampak Janez,“ je odgovoril.

„Jaz ti bom dal Janeza,“ je rekel oče in ga pošteno namlatil.

Drugi dan je Muja vprašala učiteljica: „No, Janez, kako je bilo doma?“

„Slabo.“ je odgovoril, „Samo en dan sem bil Janez, pa sem že imel probleme z Bosanci.“

S socialističnimi delovnimi navadami se ne da zgraditi kapitalizma.

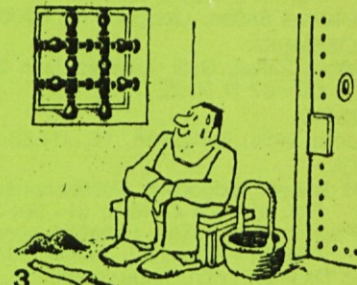
Žarko Petan

1

2

3

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Žnidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.
(Tel. 0316 / 91 31 69 - 37).

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski pastoralni center, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrngasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 73 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/89/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon.
(Tel. (1) 42 53 64 43).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalari, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Décembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Mgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.
(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62. (Tel. 030 - 788 19 24,
telefax 030 - 788 33 39).

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62.

(Tel. 030 - 784 50 66).

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slov. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:
09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.
(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), SLO-61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)